

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimski nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tiste dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h je se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenstvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravljenstvu naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v upravljenstvo je iz Vesove ulice št. 2, vhod v upravljenstvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Lex Heintze na Slovenskem.

Slovenci stojimo pod vplivom dveh velikih kultur, a vzhod temu smo še danes malenkostni, da, časih celo borniani. To je pokazal občni zbor »Slovenske Matice«, oziroma usoda Štrekljeve zbirke slovenskih narodnih pesmi.

V obče moramo reči, da se nikakor ne prištevamo k tisti dosti znatni skupini naših rojakov, ki so mnenja, da je sreča in bodočnost slovenskega naroda odvisna od slovenske književnosti, znanosti in umetnosti ter mislijo, da je bistvo narodnega življenja ravno gojenje znanosti, književnosti in umetnosti. Ne! Rimljani niso na polju književnosti in umetnosti nič posebnega in nič originalnega vstvarili in vendar so bili najmogočnejši narod, kar jih pozna svetovna zgodovina. Književnost, znanost in umetnost niso namen, ampak samo sredstva za povzdigo kulturne, za intelektualni in nравni razvoj naroda in pospeševanje njegovega blagostanja, usoda narodova pa ni odvisna od njih, nego od moči narodovega značaja, od člosti in masivnosti njegove življenske volje. Zgodovina ima vseskoz moški značaj. Samo hrabri, ponosni in čvrsti narodi ohranijo svojo individualnost, slabotni in strahopetni narodi poginejo, pa naj imajo še tako bogato književnost, umetnost in znanost.

S tem pa nikakor ni rečeno, da ne cenimo v polni meri velike važnosti znanosti, književnosti in umetnosti za narodno kulturo. Vsa preteklost narodno napredne stranke svedči, da je vedno in z vso vnemo pospeševala prav to stran kulturnega življenja, ker uvideva njen neprecenljivi pomen in prav danes se oglašamo zopet v obrambo pred pogojev v vsakega resničnega kulturnega delovanja, v obrambo svobode znanosti in protikonfesionalnemu zelotizmu in barbarstvu, ki sta ga na občnem zboru »Slovenske Matice« oznanjala dr. Lampe in dr. Opeka.

V tem, ko so v Nemčiji pred nekaj leti z grohotom in prezirom vrgli pod klop proslulo »Lex Heintze«, ki je hotela utesniti svobodo umetnosti, so pri načelate »Lex Heintze« obvezljala celo v prvem našem književnem zavodu v »Slovenski Matici« in se je odbor udal konfesionalnemu zelotizmu nekaterih duhovnikov celo pri knjigi, pri kateri je smel te ugovore najmanj slušati.

Odborovo postopanje nam je popolnoma neumljivo, kajti škoda za trud in za denar, če se ne vstvari popolna zbirka slovenskih narodnih pesmi. Čim se je odbor odločil, da priredi izdajo slovenske narodne pesmi v znanstvene namene, je bila njegova dolžnost, da je pri tem ostal. Znanstvenim namenom pa zamore služiti samo popolna izdaja, samo izdaja, na katero ni vplivala borniranost in tisto osladno estetikovanje, ki ima pri nas še vedno prvo besedo. Zbirka narodnih pesmi ni važna samo za filologa, nego ima še veliko večji pomen. Narodne pesmi nam kažejo na rod, razkrivajo nam njegovo dušo, njego čustvovanje in naziranje, iz njih vidimo njegov razvoj in njegove navade, v njih se zrcalijo vsa njegova svojstva. Štrekljeva zbirka narodnih pesmi ima pred vsem ta namen, šele potem pride filologija, a če zbirka ni popolna, potem izkratka ne doseže svojega namena. Popolnost in točnost je najvažnejša stvar pri tej zbirki in mi s polno zavestjo očitamo profesorju dr. Štreklju, da je grebil zoper svestega Ducha znanosti, če je, kakor se je povedalo na občnem zboru, iz svoje zbirke izpustil nekaj pesmi o franciškanih itd.

Štrekljeva zbirka naj nam vendar pokaže vse narodno mišljenje, tako, kakršno je v resnici. Popravljati in pačiti nič bolj grešno, kakor posamične pesmi izpuščati. Da je narod v svojih pesmih dostikrat surov in ciničen, to je ob sebi umevno, ali zato se vendar ne sme lep-

šati podobe, ki nam jo dajejo narodu njegove pesmi. A tako lepšanje so zahtevali tisti duhovniki, katerih ugovoru se je odbor udal. Če naj ima Štrekljeva zbirka znanstveni pomen, nam ne sme podati samo pesmi, iz katerih se spozna, kako časti narod razne svetnike in kako do kosti in do mozga je presesan rimskega duha, ampak podati nam mora tudi vse drugo gradivo, tudi ono, po katerem se spozna njegova erotik, kakor ono, ki priča, da se časih vendar upira rimskim idealom, izkratka vse, kar je nabran in pristno brez premembe.

»Slovenska Matica« nam še ni podala knjige, katero bi bili pozdravili s tolikim veseljem, kakor Štrekljevo zbirko narodnih pesmi. Ta zbirka je gotovo najznamenitejše slovensko znanstveno delo, a če bi bili obveljali klerikalni ugovori, bi bilo to delo popačeno. Na srečo ti ugovori niso obveljali in zanašamo se, da bo dr. Štrekelj svoje delo nadaljeval brez ozira na bornirane ugovore klerikalcev.

Kako malenkostni in zelotični so klerikalci, se je v Štrekljevem slučaju posebno jasno pokazalo. Še danes so ravno tam, koder so bili za Jeranovih časov in bi tudi »Matico« radi potisnili v službo svoje konfesionalne znanosti. Časih se jim je to že posrečilo kakor svedočijo katoličko-filosofične knjige dra. Lampeta, ki jih je izdala »Matica« in skoro bi se jim bilo to posrečilo tudi pri Štrekljevi zbirki slovenskih narodnih pesmi.

Kar je v naših močeh, storili bomo vse, da bo »Matica« gojila svobodno znanost, znanost, ki išče samo resnico, brez ozirov na karkoli. Mi ne želimo zanesti prepira v »Matico«, dasismo dobro poučenio o zavratni agitaciji, ki so jo uprizorili klerikalci proti zopetni izvolitvi nekega odbornika, vendar nismo ničesar storili proti temu, ali na to bomo vedno delovali, da se v »Matici« ne ugnezdi duh, katerega je navdana »Lex Heintze«, ker si štejemo v dolž-

nost, varovati svobodo slovenskega kulturnega delovanja, kar le svobodno kulturno delovanje zamore biti v korist, v blagoslov slovenskega naroda.

Naše sodne razmere.

Govor poslanca dr. Ploja v seji državnega zbora dne 21. maja t. l.

(Dalje.)

En slučaj bi si še tudi dovolil omeniti, ki je v gotovem oziru značilen za mišljenje, ki napoljuje predsednika graškega dež. sodišča grofa Gleispacha napram slovenskim sodnikom.

Avskultant pri okrožnem sodišču v Celju Benkovič je imel nesrečo, da je v neki noči s svojim znancem opozoril nase celjsko policijo ter ga je policija ovadila, da je zakrivil vmeševanje v policijsko uradovanje. Vsled tega je bil pri okrajnem sodišču v Celju obsojen v denarno globo 25 K, proti čemur pa je vložil priziv.

Ne da bi počakal izida priziva, je prenestil predsednik graškega dež. nadsodišča nekako pred disciplinarno kaznijo Benkoviča k okrožnemu sodišču v Novo mesto.

Ko je prišel Benkovič k predsedniku dež. nadsodišča s prošnjo, da bi se premeščenje preklicalo, ga je predsednik nahrul z besedami: »Vi ste madež sodnega stanu!« In sedaj pride komično. Na priziv Benkovičev zoper sodno kaznen je bil popolnoma oproščen vsake kazni (Čujte!); ni se tedaj zakrivil nikakega kaznivega dejanja. Pozneje se je uvedla zoper njega disciplinarna preiskava ter mu je disciplinarni senat graškega dež. sodišča izrekel ukor. Graški državni nadpravnik je pri obravnavi predlagal, omenjeni Benkovič naj se odpusti iz službe (Veselost) ter je vložil priziv na najvišji sodni in kasajski dvor, ki je potrdil disciplinarni izrek graškega dež. nadsodišča, in sicer z motivacijo, skozi katero se vidi, da se je zgodila potrditev pravzaprav samo zato, ker je ukor najmanjša disciplinarna kaznen, ki se sploh more dati. Ta Benkovič je seveda takoj spoznal za najbolje, izstopiti iz državne službe ter prestopiti k odvetništvu.

LISTEK.

Štrajk pri „Domačem petelinu“.

Prispevki k zgodovini krokarskega gibanja v Ljubljani.

Kakih šest ali sedem nas je bilo, — pripovedoval je Fridolin Žolna, — šest ali sedem, ki smo se shajali tisti čas, (še par let pred potresom), vsak večer pri »Domačem petelinu« okoli okrogle mize v kotu pri peči. Mladi smo bili, vzorne želodce smo imeli in pili smo, da je kar od mize teklo — v pravem, pravtem posmenu besede —, in da nam je naposled naš debeli krčmar, ki je bil pač zavarovan za primer požara, ne pa zoper škodo po povodnji, pregrnil mizo s povoščenim platnom in posul tla s žaganjem, boječ se, da mu vsled neprestane moče vse skupaj ne strohni. Najmanjša posoda, ki je sploh smela na mizo, bil je »trolitron«; — pri količkaj slavnostnejših prilikah, katerih je bilo na teden vsaj pet, se je pa šopirila v naši izsušeni sredini pletena steklenica, držeča devet litrov, katero sta prinašala na mizo po natančno določenem obredu dva najmlajša člena našega omizja ob svečanih zvokih družbenega orkestra,

sestoječega iz tovariša Janka in njegovih harmonik. Janko je bil fin dečko; godel in pel je in pil, ako treba, celo noč, potem pa šel naravnost na komisijo ali kamerkoli. Zanj je res škoda, da se je oženil!

Tudi njegove harmonike so storile žalosten konec: neki vnanji rodoljub jim je — znabiti v najboljšem namenu — dal piti vrček piva, da so utihnilo za vselej! Harmonike pač ne preneso piva, pa je!...

Moj Bog, če se spominjam, koliko smo tačas udušili vina, še danes občudjem s sveto grozo naše tedanje želodce. Ho, krčmar je pa tudi vpošteval naše vrline in zasluge na tem polji in zato dosledno preziral opetovane pritožbe nam sovražnih zgagastih filistrov v sosedni sobi in čmerne stranke nad nami, ki niso imeli zmisla za glasbene užitke in jih je osobito vznemirjal ritmičen topot nog in žvenket kozarcev, s katerima smo oblikatno spremljali »orkester«.

Tako je bilo vse dobro in v redu, in pogrešali nismo ničesar razum primerne subvencije mesta in dežele za naše kroke. —

Pa se pripeti, da zgubi naš krčmar nekega lepega dne neko pravdo. Saj se ni šlo za denar, ampak samo za čast, — ali, vrag vedi, stvar je le spravila našega nekoliko oholtega »Petelina« tako iz uma,

da je pridivjal tisti večer okoli devete ure v našo sobo, kjer smo baš v temi sedeči izvajali ob tajinstvenih plamenčkih dveh užigalic pesem o rožmarinu, in pričel kričati, kdo da je tako zapotnil vrata, da se je potresla cela hiša in se je od-krušilo pol dimnika, — in da tega kratkomo ne trpi več.

Možak debeli je nesramno pretiraval. Tovariš Vlado je bil sicer res zapotnil vrata nekoliko krepkejše nego je običajno v boljih rodbinah, — tako da so zašklepetala okna, da sta padla s krederence svečnika in je ugasnila viseča svečilka, — ali — dimnik se ni porušil, in še danes obžaluje, zakaj nismo takoj vzdramili ogled z možmi na krčmarjeve stroške.

Vlado je bil rodom zelen Štajerc, ki se je pa čudovito hitro bil iznebil v naši družbi tistih štajerskih samoglasnikov in se naučil po pristnem kranjskem načinu kleti hudiča; vsi smo ga čislali in ljubili kakor lastnega brata. Med tolovaji je sedaj kaj na dobrem glasu kot zagovornik, imel je pa že tačas nabrušen jezik, in z isto rezkoščjo kakor vrata, zaprl je takoj tudi »Domačemu petelinu« kljun.

Rekel je, da smo se zelo razveselili njegovega prihoda, misleči, da nam pričrbi luč in tako popravi v Srednji Evropi nezaslišano sramotno nemarnost, da morajo gostje sedeti v temi, — da smo se pa kruto varali; ali tudi on, »Domači petelin« se kruto varal, če misli, da ima pravico nas zmerjati kakor pse. Ali smo mu že kdaj kaj dolžni ostali? Ako se je res porušilo pol dimnika, dobro, — naj ga dene natakarica v račun, pa plačamo poleg vina, krač, kruha in cigar še pol dimnika. Saj nismo na prežgani juhi priplavali! Ali takega tona nikakor ne trpimo v svoji sobi in zato vemo, kaj nam je storiti, saj hvala Bogu, nismo oženjeni s to gostilno in smo že lepše krčmarje videli nego je on.

»Domači petelin« ni znil ne besede, pobral se je iz sobe, zapotnil vrata, da se je morala podreti, če je količkaj pravice na svetu, še druga polovica baje načetega dimnika, v veži pa prislonil Rezki in Pepci vsaki po eno klofuto, ker sta bili poslušali pri durih.

Plačali smo in odšli skozi špalir jokajočega se ženstva.

Tako se je pričela naša stavka, neizogibna, potrebna, da se enkrat za vselej odločno in občutno odbije frivolni poseg brutalne krčmarske sile v svete pravice gostov, zajamčene jim že po naravnem zakonu.

Vest o naši stavki se je bliskoma razširila po Ljubljani in vzbudila velikan-

Na ta način se postopa zelo pogosto zoper slovenske sodne uradnike, in to je tudi vzrok — reklo bi — zakaj so slovenski uradniki dandanes v položaju ravnodušnosti, v kateri vidijo za najbolje, da si pustijo vse mirno provzročati ter za sodno mesto na Spod. Štajerskem sploh več ne prosijo.

Hitim k drugi točki svojih izvajanj, in sicer k razgovoru vprašanja o rabi slovenskega jezika pri sodiščih na Štajerskem, Koroškem in tudi Primorskem.

O tem vprašanju se ne bom izjavil v principialnem oziru, niti z narodno-političnega, niti s pravno-političnega stališča, temveč pristopiti hočem k temu vprašanju edino le s stališča potrebe ljudstva, ki išče prava, in s stališča redne in in pametne justice.

Da se ne zadošča napominanim interesom, ako se vršijo obravnavne pri sodiščih s tolmači in s pomočjo besednjakov in slovnice, tega mi ni treba obširnejše razpravljati. Ali dovolil bi si opozoriti na to: Kako se more pač ugoditi tem resnično modernim in v ljudskem duhu urejenim načelom civilno-pravdnega reda, ustnosti, neposrednosti, hitrosti, enemu civilnopravdnemu postopanju, ako uradujejo sodniki, ki nezadostno ali nič ne znajo slovenskega jezika, v katerem izraža velika večina prebivalstva svoje želje, svoje zahteve, svoje tožbe in svoje vloge pri sodišču.

Kakšne gmotne nasledke, kakšne škode provzročajo našemu kmečkemu prebivalstvu te razmere, da velika večina sodnikov na Spod. Štajerskem in tudi na Koroškem ni zmožnih slovenščine, hočem pojasniti na enem zgledu.

Od verodostojne strani sem dobil obvestilo, in jaz vem to tudi iz lastne skušnje, da si slovenski kmet ne upa več priti sam k okrajnemu sodišču, vedno pride k odvetniku ter mu tudi izreče skromno prošnjo: „Prosim vas, ne govorite slovenski, temveč govorite nemški, kajti, če zastopate mojo stvar slovenski, potem se moram batiti, da propadem.“

Nočem trditi, da je več konkretnih povodov za tako bojazen in za tako nezaupnost, napram sodnikom, toda opasna prikazan je, ako se take bojazni tako često pojavljajo.

Opozoriti hočem še na neki drugi slučaj. Najvišja justična uprava kaže sedaj tako prizadevanje — in hvaležno je to pozdraviti — da povzdigne popularne zadeve, otroško varstvo i. dr. Izišle so različne odredbe, kajih vsebina je le hvalevredna in priča, da je smisel za socialna vprašanja pri naši najvišji justični upravi zelo razvita.

(Dalej prih.)

V Ljubljani, 7. junija.

Iz delegacij.

Avstrijska delegacija je nadaljevala včeraj generalno debato o redni vojni potrebščini. Skoraj vsi govorniki so povdargali težka bremena, ki jih nalaga vojaštvo kmetskemu prebivalstvu; skoraj vsi so tudi zahtevali dveletno vojaško službovanje, odpravo dvoboja, ki je vsled častnega sodišča naravnost prisiljena stvar. Del. Barwinski je razun tega še zahteval reformo vojaškega kazenskega postopanja

sco senzacijo v vseh krogih. Celo tedanji župan, prav ljubezniv gospod, se je zelo zanimal zanjo in si dal vsak dan o nji poročati.

Utaborili smo se najprvo v čitalnici, ki je tačas gostovala še na Turjaškem trgu. Sprejelo se nas je sicer zelo častno: primerno našemu ugledu, — ali jed in pijača sta bili za dvojko in živetim smo moralib ob samih mehko kuhanih jajcih in ob slivovki.

Pač pa so nam ugajale velike sobane, kjer nas ni zvečer motila živa duša. V eni smo naleteli na harmonij, — ne vem, ali je bil čitalniška last, ali ga je bil kdo tam pozabil, in uprizorili smo v teku treh večerov našega ondotnega bivanja dve operi in en oratorij z velikim moralčnim uspehom; na Turjaškem trgu se je kar trlo občinstva in morali smo napisled vsled policijskega ukaza zapirati okna med posameznimi točkami. Harmonij je obdeloval tovariš Miroslav, pedagog po poklicu; peti mu je bilo sicer prepovedano v naši družbi pod kaznijo nagobčnika, ker je imel tak glas, kakor da je požrl fonograf, — s klavirjem pa je znal izvrstno hoditi v caker. Za harmonij je imel pač nekoliko predolge noge... Ne vem, katero tvrdke izdelek je bil ta harmonij, ali četrti dan se ga je lotila naduha, in

ter naj bi se pri zalaganju armade bol oziralo na domače proizvajalce. Del. Hebold je izjavil, da njegova stranka ne more ne za redno, ne za izvanredno potrebščino glasovati, ker nimam jamstva, da armada ceni enako vsako narodnost, in da se sme vsak vojak pripoznati k svoji narodnosti. V imenu Poljakov je izjavil del. Bik, da bodo glasovali za vojno potrebščino z ozirom na zvezno zmožnost, da ostanemo v zvezah kot enakovredni faktorji s svojo armado na popolni višini. Del. dr. Šusteršič je ponovil vse točke predgovornikov ter je izjavil, da ne more dovoliti vojni upravi novih topov, ker bi pri tem prišel v nasprotje z voljo večine prebivalstva. Del. dr. Conci je predložil resolucijo, da se odpravijo okovi in privezavanje iz vojaških disciplinarnih kazni.

Duhovščina in politika.

Naši duhovščini za zrcalo naj bi se vtaknila sledete načela, ki so se določila na pastoralnih konferencah škofije St. Pölten glede razmerja duhovščine in politike. »Reichspost« poroča, da se je sklenilo sledete: Pri uporabi političnih pravic so duhovščini stavljene gotove meje, ne samo v splošnem nrvnem zakonu, nego tudi vsled obzirov, ki jih ji določata stan in poklic duhovenski. Nikdar ne sme duhoven pozabiti, da je predvsem dušni pastir, in sicer za vse župljane, torej tudi za politične nasprotnike. Tudi tem naj se omogoči, da morejo svojemu dušnemu pastirju v svojih verskih zadevah zaupati vzlic svojemu političnemu nasprotstvu. Zato jih duhovnik ne sme osebno žaliti. Potem takem se duhovnik ne sme postavljati v ospredje politične agitacije ter ne sme biti nikdar tako strasten, brezobziren in vse meje dostenosti prezirajoč agitator, kakršen je danes marsikdo. Vse čisto politično, vse osebno in vse, kar se ne strinja s svetostjo kraja, naj se ne govoris prižnice. Pri pobijanju političnih društev in pri zagovarjanju ali podpiranju prijateljskih društev naj ne rabi duhovnik nepoštenih ali neplemenitih sredstev, naj loči strogo stvar od osebe ter naj kaže v svojem uradnem vedenju pa tudi privatno odkritosčno naklonjenost do ljudi ter naj jim bo dostop do njega odprt in lahak. — Pastoralne konference v St. Pöltnu so torej določile načela, katera liberalni »Slovenski Narod« vedno povdarja kot edino prava! Pa menda vendar ni duhovščina st.-pöltenske škofije — liberalna?! Ali prava in poštana načela so samo ena, pa naj jih naglaša liberalec ali vreden duhovnik! Gotovo je, da se slovenska duhovščina poteh načelih ne ravna ter da je med st.-pöltenskimi in ljubljanskimi duhovniki v načelih glede politike velik prepad! Ali seveda, tudi v st.-pöltenski škofiji se dobe eksemplarji kranjske vrste, ki teh načel ne poznajo in poznavajo nočajo!

Cesar Viljem proti Poljakom.

Cerkv nemškega viteškega reda v Marienburgu je popravljena in nanovo bla-

goslovljena. Cesar Viljem je sklical vse nemškega reda viteze ter imel z njimi, sam primerno fantastično kostumovan, sijajno parado, potem pa banket in govorance. Pri tej paradi so bili cesarica, grof Bülow, poslanika Szögyeny Marich in Lascelles ter kot zastopnik avstrijskega nadvojvode Evgena general kavalerije baron Bechtolsheim in končno angleški zastopniki reda. Pri banketu je dejal cesar, da je bila trdnjava Marienburg izhodišče kulturne dežel vshodno reke Visle ter da je simbol nemškega kulturnositeljstva. »Ali sedaj smo prišli tako daleč« — je dejal cesar — »da se upa poljska prednost nastopiti proti nemštvu, zato sem primoran, pozivlji svoj narod, naj brani svojo narodno posest.« In člane viteškega reda je pozivljal cesar, naj delajo povsod in kjerkoli za to, »kar je pristno nemško, na tej in na oni strani meje.« Viljem torej pozivlja svoje križarje na boj proti Poljakom in Slovanom sploh. Cesars se ne le strinja s protipoljsko politiko svoje vlade, nego poseza še sam agitatorično v boj proti slovanstvu. Na Pruskem se protipoljska gonja še poostri in pohujša, narodnostni boj Poljakov proti Prusom postane še ljutejši. Ali slabo mora stati nemška stvar, če mora sam cesar voditi gonjo proti Poljakom! Vsi pruski regimenti, cela vojska pruskih uradnikov, nakupovanje posestev in naseljevanje z nemškimi obrtniki in delavci — vse ne izda toliko, da bi ne bilo treba agitacije in pozivov gostobesednega Viljema. Ali protipoljska gonja ne more ostati brez vtiška na Avstrijo. Poljaki v Galiciji so krvni bratje Poljakom v Prusiji, vsi Slovani pa simpatizujemo s trpečimi in preganjanimi brati onkraj meje. Vsi smo ena kri, in udarci po Poljakih v Prusiji bole nas vse. Zato pa posledice ne izostanejo. V poljskem državnozborškem klubu so se že pokazale. Klub je sklenil ostro resolucijo proti trozvezi, zlasti proti Nemčiji, in le Jaworski je stežka pregorovil tovariš, da je dobila resolucija splošnejo stilizacijo. Hujskanje Viljema pa bo razburjenje v poljskem klubu zopet povečalo, in gotovo bodo poljski delegati pri razpravi vojnega proračuna na govor Viljema energično reagirali. Avstrijski zastopnik se je v svojem govoru pri banketu izognil vsakemu političnemu namigovanju ter je čisto pravilno naglasil, da je bila naloga viteškega reda svoj čas boriti se proti paganom, danes pa je njegova naloga, vršiti dela telesnega usmiljenja. Slovansko časopisje bo znalo Viljemu povedati krepak odgovor.

Vojna v Južni Afriki.

Pri debati o predlogu zakladnega ministra lorda Balfourja, da se dovoli Kitchenerju dotacija 50.000 funtov šterlingov, je dejal poslanec William Redmond, da ostane Kitchenerjevo ime v zgodovini zategadelj, ker se je vojskoval proti ženskam in otrokom. Na te besede so zagnali liberalci in konservativci velikanski hrup, da ni mogel govoriti dalje. Dotacija se je sklenila s 380 glasovi proti 24, zahvala častnikom in moštvu pa s 382 glasovi

proti 42 glasom. V Bloemfonteinu so sedaj delegatje Burov, ki so dospeli iz Vereenigingu pod vodstvom Pretoriusa. Angleški listi poročajo, da so se Buri bratil z Angleži ter da se je vršil anglo-holandski banket, na katerem so zastopniki običnarodov napijali Chamberlainu. Mirovni stroški za Anglijo znašajo 176,369 000 funtov (okoli 4232 milionov kron). Toliko bo treba plačati za nove farme, za vzdrževanje močne vojske in za transport vojašta v domovino. V Vereenigingu zbrani Buri so izrekli s posebno resolucijo, da se podajajo, ker imajo prevelike izgube, ker je preveč ujetnikov in ker so se bali da se njih narod uniči docela. Večina čudovišča orožje tekom 10 dnij, čete v Kalandiji pod Hertzogom, Smuthsem pa stoji menda še nekatere pogoje, predno se podajo. Buri zahtevajo živil, ker trpe radi zime pomanjkanje. Tudi ujetje ženske in otroci trpe glad. Stein baje miru ni podpisal.

Najnovejše politične vesti.

Državni železniški svet je se stavlil posebni pododsek zaradi podržavljenja južne železnice ter proge Ala-Kulstein in Maribor-Franzensfeste. — Predsednik francoske zbornice je definitivno izvoljen Brisson. Podpredsedniki so: Etienne, Faure, Trouillot in Guillot. — Sestavo francoskega ministra je prevzel Combes, ki bo tudi prevzel ministrstvo notranjih zadev in načuka. — Avstrijska gospodska zbornica se snide zopet k seji v ponedeljek ter se bo bavila z graškim 14 milijonskim posojilom. — Avstrijski general baron Bechtolsheim, poveljnik zagrebškega voja, ki se je udeležil slavnosti v Marienburgu, je po strastno bojevit na pitnici cesarja Viljema istemu napil, zahvalivši se mu za njegovo skrb za obranitev Marienburga, tega simbola, zatočišča in trdnjave nemške zvestobe za bodoča stoletja in rodove. — Papež za katališko vseučilišče v Solnogradu Ravnokar je izsel papežev breve na vse škole, v katerem podžiga vernike za pomoci pri ustanovitvi omenjene univerze. Papež je podaril sam v ta namen 2000 lir. — Angleški poslanec — burski vojak, Irski poslanec Lynch se je bojeval v čas v burskih vrstah proti Angležem. Sedaj po končani vojni pa je naznani parlament v London, da se vrne na svoj sedež v zbornici, dasi je angleška vlada že od začetka izdala ukaz, naj se ga prima zaradi veleizdaje. — Novi kardinal postanejo v konzistoriju, ki se začne dne 9. t. m., praški nadškof, krakovski škof in apostolski delegat v Washingtonu.

Dopisi.

Iz Vogelj pri Kranju. Kakor sem zadnjič poročal, da se bo učitelju Kerec gotovo pel 13. maja 1902. miserere, tako se je tudi zgodilo. Pogorela je župnik Kukelj Kosova stranka na celi črti. Pred dnevnim

Dalje v prilogi.

namesto da bi pel, je sopoljal jako smešno. Zaklenili smo ga, ključ izročili krčmarju z naročilom, naj harmonij pazljivo obvrajuje prepiha, in preselili se k »Zelenemu modrasu«.

To zver je bil iztaknil Janko, ki je bil s polovico mesta v sorodu in je imel vsled tega zelo koristne zveze. Povedal je, da zahaja tješko vsak večer stalna družba profesorjev in učiteljev, kar je najboljše spričevalo za dobra vina, in da se bo za nas tudi še dobil kak kotiček.

Prostora smo dobili več nego treba: en sam gost je sameval za mizo. Obilen je bil pač za dva, in z rejenega, rudečega obraza mu je sijala zadovoljnost.

Janko nas je seznanil; samotni gost — ime mu je bilo Puc. Peter Puc — nam je s prijaznim krohotom segel v roke, češ, da je že slišal o nas, in potem pričel razkladati, da je v včerajšnjem večerom vstopila cela stalna družba »modrasova« — v štrajk! — Zaradi vina! Zadnje vino, imenovano »goriška rebula«, se namreč krčmarju ni posrečilo. Imelo je več okusov, pa nobenega pravega. Krčmar je sicer pokazal dobro voljo, s par kapljicami črnine premenil vinu barvo, povišal ceno za osem krajcarjev in mu dal drugo ime, — ali razvajeni družbi to ni zadostovalo, še par dni je godrnjala, potem pa je izostala. Le

on, Puc, Peter Puc, se ni izselil, ker baš v tej hiši stanuje, v prvem nadstropji, oziroma ker je njegova žena nekoliko bolna, ali pravzaprav — nekaj pričakuje in se boji, da ne bi šel predaleč z doma, — babnice imajo vedno svoje sitnosti, sicer pa mu je itak že napraviti eden izpitek, in — čim slabše je vino, tem lažje se vrne iz krčme h knjigam, vrhutega pa je krčmar zanesljiv narodnjak, ki ga je treba podpirati, in na vse zadnje, saj — barvo ima vino prav gosposko...

Poskusili smo vino in soglasno spoznali štrajk polpnoma opravičenim.

Odšli smo, plačavši. Bridko iznenaditev, katero smo ravnokar doživel, nas je mučno poparilo, ali sklenili smo vztrajati v štrajku — stvari na ljubo. Vendpa sem prišel ta večer že tako zgodaj domov, da me je skrbna majka drugo jutro vprašala, sem li bolan...

Ža sledeti večer smo dogovorili se stanek pri »Belem kozliču«, prišli smo pa le širje: jaz, Vlado, Miroslav in slednjega kolega Kuno. Obžaluje smo vzel naznanje, da se naša družba že krha...

Zasedli smo drugi konec dolge mize, za katero so že sedele tri častitljive mumije moškega spola, temeljito se zavajajoče: prva je čitala novo prešo, druga pa lovila muhe in jih spuščala v povez-

neno četrtniko, tretja je pa kadila pipo in smrčje opazovala ta lov, a vse tri so molčale ko grob. Tem živahnejša pa je bila natakarica, čeden, odrezav deklič z Gorjanskoga, ki je bil navzlio svojemu imenu Mimi dokaj inteligenten, je poznal vse slovensko literaturo, najmlajšo celo osebno in se je znal tako ljubeznivo naslanjati na goste, da je vsak takoj naročil še endmerico.

Vino je bilo pitno. Po včerajšnjem »modrasovem« strupu se nam je zdela celo izvrstno in s prijaznim sodelovanjem štirih »štefanov« pozabili smo polgnoma na svoje skrbi in razvili se je slednji večer, kakršnih smo bili vajeni pri »Petelinu«. Po dolgem premoru pili smo zopek »vitez«, — v naši prireditvi »navskriž in s petjem«, in sicer s tako veličastno resnostjo, in s takim realističnim temperometrom, da so mumije plaho šinile izzame; ko smo — prestopivši k drugi točki — na povelje »sablje gori!« hkratu lopnili s palicami po mizi, so plačale, pozabile datu napojnino in odšle — nemara v svoje sarkofage. Lahko jim je bilo žal. Da so le malo počakale, divile bi se bile še »Mornarjem na krovu«, katere smo na mizi stojče briljantno izvajali.

Mimi so naši obredi do skrajnosti navdušili. Po vrsti nas je poljubila, izja-

volitve so bili svoje zmage tako gotovi, da so na dan volitve zjutraj vse posle doma pridržali in zauzakali, da naj se praznično oblečajo, da, ko se vrnejo, praznujejo skupaj dan zmage. Imeli so tudi že pripravljen smodnik in zastave. Toda človek obrača, Bog pa obrne. Pogoreli so! Vsled te blamaže pa so sedaj Voklani besni kot psi in se hočejo nad Vogljanci maščevati. Deloma so to maščevanje že pričeli. Postali so surovi v najskrajnejši meri in res noben Vogljanc ni varen, ko se pelje skozi vas Voklo. Tako na Binkoštini terek so napadli voz g. župana Molj-a s kameni, na katerem sta se pejlala posestnika Osel in Globočnik. Posestnika Z. so precej dobro obuškali; za ta slavni čin se vrši preiskava. Posestnikovega sina G. je napadel delavec na njivi, ko se je peljal mimo. Isteča je dekla zadrževala, a iztrgal se ji je iz rok in s kameni obispal mimovozečega G. Ko je imel župnik Vogljanski g. Miha mašo v Voklem, mu vaščani, kakor običajno, niso hoteli izpreči voza in konja postaviti v hlev. Tako bi lahko navel slučajev za cel cenjeni list. Župnik Kukelj i. dr. pa odobravajo ta junaška dela in če mu kdo opomni, pa pripomni ironično: „Zakaj pa ni volil tako kakor jaz.“ Da župnik! Kaj neki mislite, če vi kozolce preobračate tam v Šenčurji, da jih morajo tudi Vogljanci? Sramota za Vas, kot duhovnika, da odobratete taka surova dejanja! Mesto, da bi nevednega kmeta učili in ga varovali zlih posledic, pa ga takorekoč še hujskate in ga slavite za surovosti in se niti za svojega kolega ne potegnete.. Lep Kristov namestnik ste in ste tudi lahko ponosni, da imate take junake na strani. Ozirati bi se morali vendar tu na Vokljanske fantaline, kateri so itak krvoločni, da bi jih svarili in vaščane učili o ljubezni bližnjega in miru, kar je Vaš poklic, katerega pa se ne zavade, ker ravne ravno nasprotno. Zapomnite pa si Vi in vaščani iz Vokla, da s takim ravnanjem med drugimi prebivalci ne boste dobili ugleda, temveč da boste imeli zmirom manj pristašev na svoji strani. Saj ste se vsi lahko prepričali z izidom volitev, kjer ste bili zmage sigurni. Saj ste storili vse, naše pristaše ste spravili drugam, da so se volitve vzdržali, imena na pooblastilih si niso bila podobna, volilec ste žugali z uničenjem itd. in vse to Vam ni pomagalo. Vložili ste tudi pritožbo, ki bo morda tudi brezvsečna. Le pošteno na delo in z resnicu, potem boste možje v pravem pomenu besede. Isto polagam tudi Vam, Kos, na sreči; kajti sedaj je prilika, da mladini le dobre lastnosti vsadite v srca, jih učite „manire“ in spoštovanja do samega sebe in do drugih in da ne bodo na javnih cestah napadali poštene ljudi s kamenjem, kakor se je to zgodilo posestniku G., dotični kamen se nahaja v uredništvu „Gorenjca“. Če pa surovina ne bo pojnjala, iskali si bomo pomoci pri oblastnih in naprosili, da se žendarmerijska straža v Šenčurji poveča, da boste tako zamogli varno skozi vas hoditi v Kranj in da se boste varno vračali zopet domov, kadar nam bo ljubo — seveda zmirom trezno in mirno kot dosedaj — ne pa kadar nam bo župnik Kukelj zapovedal. Toliko zopet za danes. — Moje ime pa Vam je zopet na

razpolago v uredništvu, ker še nimam strahu pred Vami.

Izpred sodišča.

Pri priči obravnavi včerajšnjega potonega sodišča je predsedoval gospod predsednik Pajk. Zagovornik je bil g. dr. Krisper.

1. Pokvarjena roka. V Stržiščah na Gorenjskem stanujeta v jedni hiši dve stranki: Rozmanovi in Bernartovi. Kakor je to že mej sosedi navada, so si v hudem nasprotstvu in se sovražijo prav od srca. 1. decembra 1901 je prišel Janez Rozman, še precej mlad človek, drugače priden in pošten, le gorenjski bolezni: žganjepitju udan, domu, seveda precej »natrknjen«. Pričel je psovati Bernartove, posebno radi tega, ker se je že preje z Matijo Bernartom skregal. Skakal je pri tem krog Bernarta, tako da ga je moral ta večkrat od sebe suniti. Rozman je padel tudi na tla. Potem je šel v svoje stanovanje in vpil ter psovral naprej. Sedaj pa je šel Bernart, kar je bilo povsem ne potrebno in kar je vzrok cele nesreče, za njim, da bi ga baje »posvaril«. Navadni človek misli, da dela lahko v svojem stanovanju, kar hoče in da nima nobeden pravico, ga nadlegovati pri lastni peči. Tako je mislil tudi Rozman. Poprijela sta se zopet in nakrat je Rozman zgrabil nož in sunil Bernarta z vso močjo v desni komolec. Kri je tekla curkoma, vse žile in muskulatura so bile prezane. Roka je bila tako poškodovana, da je ne bode mogel rabiti Bernart nikoli več, da niti pesti ne mora narediti in da bode celo življenje ostal pohabljenec. Tako se je torej od obeh strani delalo neumnosti, iz katerih je nastala nesreča. Bernart, ki je bil tudi radi tepeža že predkazovan, je tako sovražnega značaja. To je že razvidno iz dejstva, da je tekom obravnavne govoril nasprotno svojim izjavam pri prvem zaslišanju in da ga je vsled tega moral dr. Krisper ovaditi radi krivega pričanja; imel se bode torej v kratkem in on zagovarjati in dobil bode morda več nego Rozman, kateremu se mora reči, da je ravnal le v nekakem silobranu. Po zagovoru dr. Krisperja je bil obsojen Rozman na 4 mesece težke ječe in na 100 K plačila kot odškodnino.

2. Umor v Kranju. Popoldne je prišel na vrsto znani umor v Kranju. Predsedoval je gosp. deželnosodni nadsvetnik Schenitz. Zagovarjal pa je obtoženca g. dr. Furlan: Obtožen je bil 1. 1881. rojeni Rihard Rautar, po domače »Marunšnikov«, dvakrat predkazovan; mesarski pomočnik, ki je služil zadnji čas pri »Matičku« v Kranju. Obtožnica pravi: Toženec je dne 16. marca t. l. v Kranju sunil Alojzija Žebreta z nožem v prsi in ga umoril. Priden je toženec za delo, a bajě jako silovitega značaja. Popoldne nesrečnega dne je bil v Stražiščah in proti večeru prišel nekoliko pijan v Kranj. Imel je pri sebi palico ubijalko in naletel na Žebreta. Pričel se je že njim kregati in skakal je tako dolgo krog njega, da je dobil klofuto. Potem je stekel domu in vzel svoj 15 cm dolgi mesarski nož. Prejmu je pri pretepu vzel Žebre klobuk s »šnajdfedrom«. Tega je potem nazaj zahteval, a dobil ga ni. Tovariši so ga sili, naj gre ž njimi v cirkus; a on ni šel. Čakal je na Žebreta. Ko je ta prišel ven, ga je vstavil in dejal: »No, prokleti Žebre, če si zakaj, pa pojdi sem!« ko je Žebre res tje stopil, ga je že sunil z nožem v prsi. Ranil ga je grozovito — Žebre

Ta izjava je končala štrajk, Ljubljana se je oddahnila in še tisti večer smo zopet sedeli za svojo okroglo mizo v kotu pri peči, in harmonike so pele, bobnela so tla in žvenketali kozarci v proslavo naše zmage, kakor še nikdar.

Deležen je bil te slavnosti tudi — Puc, Peter Puc, ki se je okoli 10. ure ne-nadoma znašel v naši družbi. Z rudečega lica mu je sijala zadovoljnost in hitro nam je povedal, da se je ravnokar odkrižal »Modrasa«, plačavši mu dolg s preteklega meseca in da bo odslej zahajal k nam. Sprejeli smo ga gostoljubno in mu dali jesti in piti, tako da je ob poludvanajstih trdno zaspal, in smo ga morali domov nesti, kar smo pa radi storili. Ker je imel »Modras« še goste, bile so hišne duri odprte, in smo spravili našega najmlajšega tovariša brez ovire v hišo, po stopnjicah v prvo nadstopje in skozi prve nezaklenjene duri v sobo; položili smo ga na posteljo in se tiho zopet odstranili v sladki zavesti, da smo storili dobro delo, in da nam bo Puc, Peter Puc hvaležen.

Ali ni ga bilo več k »Domačemu petelinu«, in na cesti se nas je ogibal. Bojim se, bojim, da ga v svoji veseli razburjenosti nismo zanesli v pravo sobo, in da je bila »modrasova« natakarica tisti večer nekoliko začudena, ko je našla v svoji postelji moškega...

je stopil še par korakov in se potem zgrudil ter umrl. Nož mu je prerezal prsi, ranil srce in odrezal celo kos jeter. Po dejanju je šel toženec še neko punico obiskal in ji je dejal za slovo: »Adijo, morda se ne vidimo več!« In res, — ne bodo se kmalu več videli... Stavljeni sta bila dve vprašanji: Ali je toženec kriv umora ali uboja? Porotniki so jednoglasno zanikal prvo vprašanje glede umora in potrdili drugo glede uboja. Obtoženec je bil obsojen le radi uboja na 4 leta težke ječe z mesečnim postom in temnico.

Pri porotnem sodišču v Celovcu bo prihodnji terek, dne 10. t. m. kazenska obravnavna proti učiteljici Olgi Burgarellovi iz Ljubljane, ki je tožena radi detomora. Ker so zdravnik v Prevajvaljih izrekli tem slučaju drugačno mnenje, kakor zdravniki v Celovcu, je sodnija vprašala medicinsko fakulteto v Gradcu za njeni mnenje.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 7. junija.

Občni zbor „Narodne Ti-skarne“ bo jutri, v nedeljo, ob 11. uri dopoldne v prostorih uredništva »Slovenskega Naroda«. Ta občni zbor je slepčen ne glede na število delnic, ki jih zastopajo navzočni delničarji.

Državni poslanec Plantan je stavil državnem zboru v seji dne 3. t. m. predlog, da se mestni občini Rudolfovo v asanacijske, šolske in druge javnokoristne namene dovoli državna podpora 200.000 K, ker imenovana občina nikakor ne more ob svojih dohodkih in skromnih sredstvih pokriti izdatkov za navedene namene in je država dolžna tej malo občini na pomoč priskočiti.

Boj za novomeško gimnazijo. Človek bi menil, da o tem, kje bodi novomeška gimnazija, med razsodnimi možmi ne bi moglo nastati prepipa. Gimnazij vzeti Novemu mestu ter ga presaditi v Stopiče ali v kako drugo tako inteligentno vas, to mogel bi zagovarjati k večjemu bolnik v blaznicu! To je čisto nekaj tacega, če bi v Ljubljani nastopil dr. Šusteršič ter zahteval, da naj se ljubljanske učilnice premestijo deloma v Črnovas na Barju, deloma v Rudnik, na Ježico in v Kozarje, češ, te gimnazije so za celo Kranjsko, in ne samo za liberalno Ljubljano! V Kandiji pri Novem mestu pa se je ustanovila zadnje čase zarota, ki nič manj in nič več ne namerava, nego ukrasti Novemu mestu gimnazijo. Ko nam je o tem došla prva vest, menili smo, da je vse to prazna šala in zategadelj smo dotični dopis zdatno skrčili. Pred kratkim pa je gospod dvorni svetnik — v ljubljanskem »Slovencu« — to glasilo zadošča sedaj gospodu dvornemu svetniku za vse telesne in dušne potrebe, — priobčil dolg članek, iz katerega predvsem posnemamo, da se je Frančišek Hruška korenito odvadił smeha v cerkv, in da je sedaj na najboljši poti, da postane prav kmalu še celo cerkveni cemmošter v Šmihelu pri Novem mestu ali kje drugod v slopski občini. Mi k ti izvanredni karijeri gospodu — le čestitamo! V omenjenem članku se gospod dvorni svetnik — najpoprej pošali nekoliko z našim listom, potem s slovenskim razumništvom, dalje z dostojnostjo našega lista in končno, kar je v sedanjih časih, ko dela Francelj Hruška krvavo pokoro, samo ob sebi umevno, norčuje se gospod dvorni svetnik tudi z liberalstvom sploh in s slovenskim liberalstvom poselj. Nas te šale niso preveč vznemirile, gospod dvorni svetnik — zopet enkrat slači svoje kožo, in pravijo, da sta tedaj, kadar slačita kožo, prav slabe volje tako rak kakor kača — in obe ti živalici sti dandanes gospodru dvornemu svetniku vzor! — Če torej gospodu dvornemu svetniku služi v tolažbo, potem mu je naš list na razpolago, in lahko si ob njega drgne svojo kožo, kakor in kolikor časa mu draga! Kar se pa tiče novomeške gimnazije, bi jo gospod — rad spravil v Kandijo. Ko se je namreč v svojem dopisu s celim svetom norčeval — samo s penzioniranimi dvornimi svetniki se ni norčeval, ker ti sploh smešni postati ne morejo! — nam gospod — dokazuje, da mora gimnazij iz Novega mesta in v Kandijo. In zakaj? Zategadelj, ker tako hočeta on, to je gospod — in pa Štembur, cvet dolenjskih županov in

oštirjev. Ali bodo pa vsled tega angelci, kakor nekdaj hišico s Trzata v Loreto, prenesli gimnazijo z Novega mesta v Kandijo, je pa drugo vprašanje! Morala bi že preklicano temna noč biti, da bi se angeljem kaj tacega posrečilo! Po našem mnenju Novomeščanom še ni treba obupavati. Naj oče Štembur še toliko njiv na medvedovo kožo nakupi, s tem še ni ničesar doseženo, ker je nad Štemburjem in nad celo njegovo občino oblast, ki ne bode dopuščala, da bi se na ljubo intriganam dvornega svetnika — lahko mišljeno zapravljalo občinsko premoženje! Take reči se ne izvrše s tisto naglico, kakor se na primer lahko spije literček dobrega dolenjskega vina v Štemburjevi krčmi! Gospod dvorni svetnik — pa bode k večjemu samo toliko dosegel, da bode novomeška občina prisiljena, prostor za novo gimnazijsko poslopje državi brezplačno ponuditi, kar bode občini, ki že itak zdihuje pod težo svojih nalog, se ve v veliko breme. Jedno tolažilo bode pa občina vendar le imela, da ji je namreč to breme blagohotno naklonil njen hvalenčni častni občan, kar se bode moralo s zlatimi črkami zapisati v zlato knjigo novomeških spominov! Jednemu se pa v istini čudimo! Da se mestni zastop v Novem mestu še ni naveličal tistih rednih sitnostij, katere provzročuje Kandija Novemu mestu. Kandija je pravzaprav novomeško predmestje ter živi tako rekoč od Novega mesta. Samo plačevati za mesto noče ničesar, ali sedaj bi rada še gimnazijo pozobala! Z jedno besedo, Kandija živi v nekakem takem položaju, kakor je živel del ljubljanskega mesta ob mitnici pri evangeljski cerkvi, dokler je pripadal še k občini v Spodnji Šiški. In kako je ta občina kričala in se branila, ko je hotela Ljubljana imeti, kar ji je šlo. Pa ni vse nič pomagalo! In zatorej mestnemu svetu v Novem mestu na srce polagamo, da se naj ravna po zgledu Ljubljane in da naj prične resno in energično akcijo za priklapljenje Kandije k mestni občini. S tem bo pomagano tudi gospodu Štemburju, ker mu potem ne bode treba »pri lepi telesni obilnosti« stokati niti za »zlodeji«, niti — za muhami!

Nekdaj in sedaj. Slučaj je nanesel, da smo dobili v roke pastirskega list ljubljanskega škofa Herbersteina iz l. 1773. Prečitali smo ga z zanimanjem pa tudi z začudenjem, kajti grof Herberstein zauzakuje v tem pastirskem listu svoji duhovščini ravno nasprotje tega, kar se danes z malimi častnimi izjemami splošno prakticira, in sicer z vednostjo in brez ugovora od kompetentne strani. Naj navedemo dva posebno značilna odломka iz tega pastirskega pisma iz leta 1773: I.) »Sed praeterea confessarios monitos volo, ne in sacro Poenitentiae Tribunali de aliis rebus ad hoc Sacramentum minime spectantibus colloquia misceant, unde multa interdum consequuntur mala: quemadmodum etiam vitande sunt inutiles quaestiones, vel periculose, ne forte curiositate excitata innocentes animae malitiam discunt.« — (Slovenski: Posebno pa opominjam spovednike, da se pri spovedi nikar ne mešajo v pogovore, ki k temu zakramantu čisto nič ne sodijo, iz česar večkrat mnogo slabega izvira; isto tako treba se je izogibati nepotrebnih in nevarnih vprašanj, da bi se morda vsled vzbujevale radovednosti nedolžne duše ne učile hudobij.) II.) »Ceterum a negotiis temporalibus omnino abstineant, potissimum vero in testamentis conficiendis, in contractibus et in matrimoniis se nullatenus immisceant.« — (Slovenski: Sicer naj se polnoma zdržujejo posvetnih opravil, zlasti pa naj se nikar ne mešajo v sestavljanje testamentov, kontraktov in v zakonske zadeve.) Lahko in hvaležno bi bilo, navesti konkretnih slučajev izza naših dñij, kako se ta zapoved škofa Herbersteina sistematično prezira. Tekom let smo navedli že na tisoči slučajev, ki kažejo, kako se duhovniki vtikajo v posvetne zadeve, kako zlorabljajo spovednico, vsled česar se razširja silno pohujšanje in kako se zlasti vtikajo v testamente in druge take zadeve. Pa kdo bi se temu čudil, ko je celo škof Jeglič v posebnem pastirskem listu priporočal duhovnikom, naj vplivajo na umira-

joče, da v svojem testamentu kaj zapuste za škofove zavode. Časi so se pač korenito premenili, to dokazuje pričajoča zgodovinska reminiscenca in pa dejstvo, da smo mi bili že neštevilokrat razglašeni za brezverce in sovražnike Kristusove cerkve, dasi ne zahtevamo drugega ničesar nego to, kar je že pred 140 leti zaukazal duhovščini tedanji škop. Ali je bil tudi škop Herberstein brezverec in sovražnik Kristusove cerkve?

Afera nadškofa Stadlerja. Sramotni preklic nadškofa Stadlerja je na Hrvatskem napravil najmučnejši utis. Nevolja je občna — mej rodoljubnimi Hrvati, zato pa hvalijo Stadlerja organi madjarske vlade in grofa Goluchowskega. Stadler bi seveda rad potolažil narod in mu svoje postopanje predstavil v drugi luči. V ta namen so izišli v raznih listih inspirirani članki, v katerih se občinstvo »farba«, da je Stadler postopal korektno, ker je preklical, kar je spoznal kot neresnično. Seveda se pri tem računa, da občinstvo ne ve, da je bil Stadler prej v Rimu, predno je obelodanil sedaj preklicani protest in da je torej natančno vedel, če piše resnico ali neresnico. Stadlerjevo opravičevanje ni drugačega kakor novo varanje Hrvatov in kdo ve, če se sarajevskemu nadškofu ta komedija ne posreči. Glas razuma ne slušajo radi na Hrvatskem. To se je pokazalo v zadevi zavoda sv. Jeronima. Dr. Potočnjak je že meseca septembra, ravno tedaj, ko so radi Jerolimskega zavoda na Hrvatskem najbolj noreli, priobčil v »Svobodi« izvrsten članek, v katerem je pojasnjeval, da Jeronimovo vprašanje nima naravnega pomena. A njegove svarilne besede so bile bob ob steno. Sedaj je dr. Potočnjak zopet obširno spregovoril o Stadlerjevem preklicu. Njegova izvajanja se v bistvu popolnoma strinjajo s tem, kar smo mi pisali povodom Stadlerjevega preklica.

Razkrinjanje „Obrambene društva“. Pred nekaj meseci s tolikim hrupom ustanovljeno »Obrambno društvo« je sedaj nesmrtno blamirano. »Soča« je prišla tem tičem na sled in razkrila, da je to »Obrambno društvo« kovačica laži in drugačega nič. To razkritje se je pa zgodilo tako-le: V »Soči« je bil o nekem g. nuncu dopis, seveda resničen, ali tiste vrste, katera prijateljem pri »Obrambnem društvu« ni povlečeli. Ko so brali Lampetki tisti dopis v »Soči«, — so pisali hitro tistem g. nuncu, naj popravi oni dopis v »Soči« ne glede na to, ali je resničen ali ne. »Popraviti se mora, pa če je še tako resnično«, to je deviza »Obrambene društva«. Tako nemoralno širi to društvo med duhovščino in javnost. Ako pa ne zna popraviti, so rekli, pa naj kar podpiše »in bilanco« kos papirja, bodo že oni popravili, in take skrupucarije bi bili morali potem priobčiti mi na temelju § 19. tisk. zakona, za katerega se zatekajo, da morejo lagati. Ta slučaj potrjuje prejšnje trditve, da duhovniško »Obrambno društvo« ne gleda na to, ali je resnično ali ne, kar stoji v listih, marveč gre le za tem, da se mora popraviti vse, kar je nevšečnega pisano o kakem nuncu, pa če je še tako resnično. Tako služi tiskovni zakon politikujoči duhovščini v »obrambo«, »Prim. List« pravi, »da se obrekovanje samo obdolži«, v resnici pa zato, da lažejo in sleparijo javnost pod zaščito tiskovnega zakona. Tako daleč gre politikujoča duhovščina. In še greha nima pri tem, ker namen posvečuje sredstva. V čast onemu duhovniku pa moramo povedati, da jim ni šel na limanice ter ni hotel s pomočjo § 19. tisk. zakona javno lagati, prepričan, da tisto, kar je stalo v »Soči«, je bilo do pike resnično. »Obrambno društvo« je razkrinkano kot društvo, ki hoče slepiti našo javnost in s slepenjem varovati ugled in čast duhovskega stanu. Presneto na slabih nogah pa mora biti ta čast in ugled, ako jih hočejo varovati z nemoralnimi sredstvi! Kdor kaj drži nase, ta se pač ne bo pečal z »Obrambnim društvom«, tisti pa, ki se bodo še zatekali v varstvo ljubljanskih političnih slepičev pri tem društvu, si bodo dajali sami sebi v javnosti spričevalo, kakršno si je zaslužilo to društvo.

Ljubljanski trgovski gremij. Priobčili smo včeraj dopis iz trgovskih krogov o kako čudnih razmerah, ki vladajo že nekaj let v trgovskem gremiju. V tem oziru smo izvedeli še drugih podrobnosti, ki jasno pričajo, da je dosedanje vodstvo skrajno lahko miselno gospodarilo. Tako se nam zatrjuje, da kuponi vrednostnih papirjev, ki leže v gremialni blagajni že več let, niso bili realizirani in da so dočne obresti, ki bi se morale kapitalizirati, vsled tega izgubljene. Tudi se kaže, da se niti gremijalni prispevek ni pobral, vsaj nekateri trgovci so nam znani, pri katerih se ni pobral. Vzlic temu slabemu gospodarstvu pa skušajo nekateri gospodje nemške stranke ohraniti vodstvo gremija še nadalje v nemških rokah. Nekateri mlajši, nemški stranki pripadajoči trgovci so se prav na tihem združili in se dogovorili, kaj in kako je storiti, da bi vodstvo gremija ostalo nemško, dasi je velika večina med ljubljanskimi trgovci slovenska. Že včeraj priobčenem dopisu iz trgovskih krogov je bilo pojasnjeno, kako stališče zavzemajo slovenski trgovci glede gremija. Magistrat ima kot obrtna oblast I. instance dolžnost, da skliče občni zbor, na katerem se mora gremij popolnoma iz nova konstituirati in upamo, da izpolnijo slovenski trgovci pri tisti priliki v polni meri svojo narodnodolžnost. Gremij mora dobiti slovensko vodstvo, zavedni trgovci so prepričani, da bo potem bolje, kakor doslej varoval, pospeševal koristi trgovskega stanu. Razen tistih nalog, kateri ima gremij po zakonu, in razen tistih zadov, katere je označil včeraj priobčeni dopis, bo moralno bodoče vodstvo sklicati tudi pomočnike, da izvolijo svoj pomočniški odbor.

Konsum v Dobrunjah. Kako že več drugih katoliških organizacij, ki hočejo s šnopsanjem na menice in z raznimi sleparijami pomagati kmetu, da pride čim prej na beraško palico, tako je tudi katoliški konsum v Dobrunjah naposled prišel na kant. Stanje tega društva je tako, da bi moralno napovedati konkurs, kajti društvo je za kacih 10.000 K pasivno. Klerikalci pa se seveda boje konkursov ne zaradi tega, ker bi kmet-zadružnik moral plačati primanjkljaj, nego zaradi tega, ker vsak polom diskreditira katoliško gospodarsko organizacijo ter dela tudi zaslepjeno ljudstvo nezaupno proti klerikalnim osrečevalcem. Zaradi tega tudi konsum v Dobrunjah vzlič pasivnosti ni povedal konkurza, nego se je prelevil v »Gospodarsko društvo«, omenjena pasiva pa so na svoja ramena prevzeli načelnik in odborniki. Može sicer niso premožni, a vzlic temu so z veliko ravnodušnostjo prevzeli zavezo, plačati onih 10.000 K. Kakor sami priovedejo, so to storili, ker so prepričani, da jim ne bo treba ničesar plačati. Može se hvalijo, da jim je dr. Šusteršič obljudil, da dobe vladno podporo, ki bo tako velika, da se ž njo pokrije ves prevzeti primanjkljaj. A tudi za slučaj, da bi dr. Šusteršič te podpore ne mogel izposlovati, si dobrunjski konsumarji ne delajo skribi, nego se tolažijo, da bodo že od kmetov v tekom časa izmolzli toliko, da njim samim ne bo treba ničesar plačati. Ta slučaj je gotovo tako poučljiv in kaže, kakšen je tisti blagoslov, ki se iz katoliških konsumov razlivlja po deželi.

Kaznovani klerikalni kontrabantarji. Med tiste klerikalne-gospodarske trdnjave, ki razprostirajo svoj žegen dr. Šusteršičevga kalibra med zapeljanega in nerazsodnega našega kmeta po svojih konsumih, spada, žal, tudi belokranjsko mesto — Metlika. Tudi v Metliki gnezdi namreč »Kmetijsko društvo«; ali kaki poštenjaki so ljudje, ki to društvo vodijo, dokazuje ta-le slučaj: V tem konsumnem društvu se je že dlje časa uganjal humbug, da so člani jemalini na knjižice razno blago, to pa prodajali (seveda za dobiček!) nečlanom, ti so je pa zopet — v svojo korist kajpada! — razpečivali dalje. Razen tega pa so se porabljale knjižnice tudi na druge načine. —

Te kontrabantske manipulacije pa so prišle slednjič na dan, in nazadnje tudi pred politično kot obrtno oblast, ki je to zalo družbo zagrabiла za vrat kakor zasuži. Črnomeljsko okrajno glavarstvo je, kakor se nam iz zanesljivega vira poroča, pretekli dni »Kmetijsko društvo v Metliki« obsodilo v globo 200 kron zaradi gori navezenih nepoštenosti, — dočim čaka to društvo za druge kontrabante pa tudi še od druge strani primeren — curek! — O tem pa seveda drugo pot!

Obč. volitve v Selcih. Dne 4. in 5. t. m. se je vršila v Selcih volitev novega občinskega odbora. Vkljub temu, da je bila agitacija od strani duhovnikov in klerikalcev nezaslišana — kaj takega tam še ni bilo — niso dosegli takega uspeha, kakor so ga pričakovali. V dveh podobčinah in v prvem razredu je zmagała napredna stranka, v eni podobčini in v 3. in 2. razredu so zmagali klerikalci — vendar smo dosegli tudi v 3. razredu lep uspeh in sicer 115 proti 140 glasov. Ako se pomisli, kako so naši Tomaži-Matevži »ta žgančevic« in drugi delali in kdor razmire pozna, se mora čuditi, da so napredni možje sploh kak uspeh dosegli. Župnik Rožnik in kapelan Matevž sta hodila pred volitvami noč in dan ter delila v vsaki bajti listke in lažnive spise ter sta toliko dosegla, da je bil ves Martinvrh — Podlok in Konsul na nogah. Laži — obrekovanje in seveda tudi vera je bilo orožje. O tej volitvi bodo se pisali drugi pot — naredile se bodo tožbe, iz katerih se bo razvidelo, s kakimi nespoštenimi elementi se moramo bojevati.

Stavbni prostori za novo-mesko gimnazijo. Pišejo nam: Vaščani Kandijoti — na čelu jim poklerikali, njeni graščak — bijeo boj za gimnazijo z nami meščani. Vaščani trdijo, da nimamo v Novem mestu pripravnega stavbišča. To pa ni res. Stavbišč imamo dovelj. Poleg že od komisije ogledanih prostorov imamo še drugih. Tako je na prodaj Mehoro posestvo nasproti pošti. In ako se bi morda ugovarjalo, da je ta prostor pokopalnišču preblizo, je še drugih stavbišč na razpolaganje. Tako na pr. vrt gospe Rozinove. Ako se bi tudi tukaj ugovarjalo, da ni ta prostor primeren radi obližja treh gostiln in sploh radi preveliko šuma provzročajoče obljudene državne ceste, je pa gotovo še za kupiti Germov svet in Rohrmannov vrt z dvema podoma. Oba prostora odlikujeta se s tem, ker ležita na popolnem mirnih krajin. Imata tudi vse druge pogoje za šolska poslopja, t. j. zrak in svitlobo. Gospodje Kandijoti, govorite torej le resnico, to Bogu dopadajočo čednost.

Vseudiški prof. v p. gosp. dr. Krek preselil se je pretekli dni iz Gradca za stalno v Ljubljano.

Instalacija novega prošta. Novi ljubljanski prošt g. Ivan Kulavci bo jutri ob 11. uri dopoludne v stolni cerkvi slovesno umeščen na svoje novo mesto. Pravijo, da so »lemenatarji« jako zadovoljni, da je dr. Kulavci zapustil se menišče.

Mestna višja dekliška šola je napravila pretekli četrtek običajni šolski izlet na prijazno našo Vrhniko. Sicer so pač taki izleti drug drugemu podobni; mladina se navadno v božji lepi naravi v družbi učiteljstva in svojcev pozabava s petjem in igro. Ne tako pri tem izletu. Vrli Vrhničanje so pokazali, da že poznajo važnost tega našega šolskega zavoda ter so mu priredili čisto neprizadovano tako slovesen, a vendar tako prislen sprejem, da ostane ta dan vsem izletnikom — a bilo je 120 oseb — kot pravi šolski praznik v neizbrisnem spominu. Hvala torej vremenu županu gosp. G. Jelovšku, blagim damam in gospodom članom občinskega odbora za izkazano toliko ljubeznivost!

„Obzor“ o Vintgarju in Bledu. V br. 128. je izšel jako lep podlistek o izletu slovenskih časnika na Bledu in v Vintgar. Feljton je spisala pisateljica Marija Jurić-Zagorka, ki je opisala tudi Postojnsko jamo.

Strela je udarila v petek zjutraj v grajčino Prem, stoječo nasproti postaji Kilovče. Premška grajčina je last kneza Porcie. Strela je ubila ženo gra-

skoga čujava, moža pa močno opekla. Na reški progi blizu Št. Petra je strela ubila železniškega čujava na tiru.

Umrl je v Št. Gothardu v kamniškem okraju ondotni učitelj g. Gregor Koželj v starosti 65 let. Bil je najstarejši učitelj tega okraja in je zapustil 13, večinoma že preskrbljeni otrok.

Kultura marmberških vsemencov. V noči od 5. na 6. t. m. pomazali so turnarji tablo slovenskega odvetnika dr. Fr. Pikla s človeškim blatom. Nemci pač radi segajo po tistem, kar jim najbolj diši. Vsak po svoje. Živijo nemški »Culturdünger!«

Ali denar ali življenje! Neki Ivan Kergler se je peljal z biciklom v nedeljo popoludne iz Solkanu v Kanal. Na sredi ceste pa ga naskoči nenadoma neki mladenič z velikim kamnom v roki, ga vstavi ter zakriči nanj: Ali denar ali te ubijem! Biciklist mu je dal 58 vinarjev, kar je imel. Napadalec, nezadovoljen s tem, ga je preiskal, ali ker ni nič našel, ga je spustil. Biciklist je šel takoj nazaj v Solkan ter naznani vse orožnikom, kateri pa so kmalu dobili v nekem grmu napadalca. Imenuje se Josip Simnič, je 19 let star, doma iz Tolminskega Loga. Pripeljali so ga v Gorico v zapor. Pravijo, da vse priznava.

Skupščina železniških uradnikov v Ljubljani priredila v nedeljo, 8. t. m., izlet v Jesenice, oziroma Hrušico. Društveniki ogledali bodejo pri tej priliki zgradbo, oziroma predor nove železnice. Izlet vršil se bode pri vsakem vremenu in vabijo se k temu vse članovi in priatelji društva. Odhod iz Ljubljane z opoldanskim vlakom ob 1/2 od južnega kolo-dvora.

C. kr. poštni in brzojavni uslužbenci prirede dne 6. julija v go-stilni »Pri novem svetu« vrtno veselico s šaljivo pošto. Pri veselici bo svirala meščanska godba. Druga društva se tem potom prosijo, naj se pri prirejanju svojih veselic na to oziroma.

Tuji v Ljubljani. Meseca maja letošnjega leta obiskalo je Ljubljano 1950 tujcev, 500 več nego prejšnji mesec. Letovičarjev je pa letos manj v našem mestu nego lani, in tudi ni upanja, da bi se doseglo lansko število, ker jih odganja — pomanjkanje stanovanj pa nad vse kričeča draginja. Zato se bodo nastanili po gorenjskih mestih in Notranjskem.

Poprave v Kolizeju so z malo izjemo že dovršene. Zdaj naj bi pa magistrat poskrbel še za to, da bodo obiskovalci tega kopališča dobivali v bazene in kabine snažnejšo vodo in ne tiste ilovčasto umazane godle, ki se je do zdaj stekala v kopališke oddelke!

Mejnarođna panorama. V topnih poletnih mesecih se razstava prekine za nekaj tednov, a zdaj še nekaj časa ostane odprta. Ta teden bo razstavljen del Švice, ki je po svojih slikovitih krajin, visokih gorah, zanimivih jezerih med najkrasnejšimi v Evropi. Vidi se mesto Schaffhausen ob Reni, Basel, Lucern, Bern, Lausanne, gora Pilat in veliko drugih krajinskih scenerij.

Na zajuterk povabljen krojaček. Včeraj zjutraj pripeljal se je iz Litije v Ljubljano mlad krojaček. Udaril je po Kolodvorskih ulicah v mesto, dasi mu je krulilo po trebuhi, bil je vendar dobre volje. Žvižgaje in vrteč škarjice v rokah je prišel do gostilne, kjer je stala na pragu gostilničarka in čakala mimoidoče pasazirje. Lahno se je nasmehnila mlademu krojačku in ga prav prijazno povabila na zajuterk. Krojaček, ki je bil »suhi« kakor poper, si je mislil, v Ljubljani so pa res prijazni in gostoljubni ljudje, in odzval se je povabilu. Gostilničarka mu je vesela prinesla skledico kave, v katero je nadrobil dve dolgi žemlji in nato je še popil tri »štamperle« brinjevca, da si je pošteno ogrel želodček. Nato pa se je prav ponizno zahvalil za zajuterk in je hotel zapustiti gostilno. Toda gostilničarka ga je ustavila, češ, da mora popred plačati. Krojaček je prav začudeno dejal gostilničarki da ga je ona povabila na zajuterk in da je samo ob sebi umevno, da povabljenec ni treba ničesar plačati. Gostilničarka je bila drugega mnenja, kakor krojaček in zahtevala odločno plačila. Krojaček

Dalje v prilogi.

ček je zagotavljal gostilničarko, da ne pade vinar od njega, če ga narobe obrne in je gostilničarki le ponujal škarjice v zastavo, da bode on pošteno plačal, kakor bode kaj zaslužil. Gostilničarka ni hotela škarjic v zastavo in poslala je po policaja, da bi krojačka aretilal. Policaj pa je bil tako usmiljenega srca, da je plačal krojačkov dolg in krojačka spustil.

Krah tvek K. Schumi.

Pri krahu prizadet je tudi neki trgovec, ki se je pred kratkim v Ljubljani etabliral in je bil že dalje časa v zvezi z K. Schumijem. Temu trgovcu, ki se je z nena-vadno reklamo vpeljal, so postala ljubljanska tla prevroča in hoče zategadelj Ljubljani hrbet pokazati. Tudi prav! Solidnost ljubljanskega trga je bila po vsej Avstriji znana. Ta ugled je pa v zadnjem času precej trpel. Ljubljanski trg si mora zopet svoj stari renomé pridobiti!

Strah v Zatiškem dvoru.

Na dan sv. Rešnjega telesa zjutraj ob 4. uri je v Zatiškem dvoru strašilo. Hišnica je videla 3 metre dolgo prikazen, zavito v belo rjuho priti po stopnjicah in iti na dvorišče. Prikazen se je plaho ozirala in končno zginila v stranišču. Hišnica, ki stanuje sama v dvoru, se je te prikazni tako prestrašila, da je kar zbežala v sobo in se zaklenila. Šele ko je skozi okno poklicala neko žensko v hiši, je odprla vrata in še spet vun. Skupaj s to žensko sta iskali strah po hiši, pa ga ni bilo več. Prikazen je bila že izginila s stranišča. Sedaj vsak večer čakajo moški na prikazen, ali ta se ne vrne več.

Boj med ženskama. V četrtek sta se v neki tukajšnji gostilni, ki nosi ime po nebeških prebivalcih, sprli in stepli natakarica in neka šivilja. Šlo se je za fanta. Šivilja je imela že dlje časa znanje z nekim strojarskim pomočnikom, katerega je pa sedaj brhka natakarica ujela v svoje zanjke. Seveda je to šiviljo hudo bolelo in jezilo. Šla je v gostilno nad natakarico in jo pozvala na odgovor, zakaj ona njenega fanta zapeljuje. Beseda dala je besedo, zaušnica dala zaušnico in kmalu sta si bili obe ženski v laseh in se lasali na veliko zabavo gostov, dokler ni prišel policaj in ju razdvojil.

Nezgode. Zidarski vajenec Ivan Holz je v četrtek pri zgradbi škofovih zavodov v Št. Vidu ponesrečil. Padel je kakih 5 metrov globoko z odra in se pobil. Prepeljali so ga z vozom v deželno bolnico. — V Begunjah je ponesrečil delavec Valentin Muri. Pri nakladanju lesa mu je padlo bruno na levo nogo in mu jo zdobil. Prepeljali so ga tudi v tukajšnjo deželno bolnico.

Utopljenca so našli v Gruberjevem kanalu pri mostu v Stepanovi vasi. Cerkovnik Jakob Podor in posestnik Ivan Bajde iz Stepanove vasi sta ga potegnila iz vode, v kateri je menda ležal že kaka dva meseca. Konstatiralo se je, da je utopljenec berač Gregor Slana, star kakih 55 let, doma v Dvoru pri Polhovem Gradcu. Slana je bil pisančevanju udan in je brez dvoma ponesrečil.

Streljanje na Tržaški cesti. Dohajajo nam pritožbe, da ob Tržaški cesti streljajo s floubert puškami na ptice, pse in mačke. Predvčerajšnjim je jeden fant ustrelil v glavo Perhavčevemu psu in tudi neki fant je baje že obstreljen. Policija je neki že priredila lov na te strelce in je menda tri tudi že ujela.

Klobase kradel je postopač Jože Pirnat v Šolskem drevoredu. Ko si je še hotel prisvojiti suho prašičjo glavo, so ga zasačili. Dali so ga pod ključ.

Samomor. Danes popoludne se je v svojem stanovanju v Kolodvorskih ulicah št. 22 na postelji ustrelil kurjač na južni železnici Josip Breu. Vzrok samomoru je dosedaj neznan.

Stolp na gradu so pričeli na novo kriti. Pri tej priliki pripomnimo, da res ne vemo, čemu se je svoj čas postavilo gori tisto tičarsko strašilo, ki kazi stolp in ovira razgled!

Ljubljanska društvena godba priredi jutri, v nedeljo, 8. t. m., pri »Novem svetu« na Marije Terezije cesti koncert. Člani in otroci prosti, nečlani plačajo 40 h. Začetek ob 4. pooldne.

Prvi balinski klub pri Cenkarju se otvoril v ponedeljek, 8. t. m., klubovo balinanje se bo vršilo vsaki ponedeljek zvečer, h kateremu se vabijo

vsi člani in drugi prijatelji balinanja. Balina se pri plinovi razsvetljava.

V hotelu „Stadt Wien“ pri Maliču bodo se le kratke čas videle razne senzačne posebnosti abnormalnih ljudij in živih živalij, kakor tudi morskih pošastij. Razven tega se vidi ondi od 9. zjutraj do 9. zvečer, originalni pariški cirkus bolh, ki je ob pariški razstavi in v vseh večjih evropskih mestih vzbujal veliko senzacijo. Vstopnina 10 kr., otroci in vojaki 7 kr., v dvorani hotela „Stadt Wien“.

Izgubljene in najdene reči. V četrtek dopoludne je izgubila na Mestnem trgu neka dama star petak. — Na Pogačarjevem trgu je izgubil posestnik A. P. iz Nove vasi bankovec za 20 kron. — Solski učenec I. E. je našel v bližini nove vojašnice v travi srebrno uro in srebrno verižico. — Nekje v mestu je bila izgubljena zlata broža v podobi ključka, vredna 50 kron. — Na Mestnem trgu je izgubila krojačeva žena I. I. sivo denarnico, v kateri je imela bankovec za 10 kron, nekaj drobiža in 2 svetinji. — Zasebница N. F. je izgubila na Sv. Petra cesti devarnico s 12 kronami. — Branjevka U. T. je izgubila na Mestnem trgu denarnico, v kateri je bilo 10 kron. — Na poti skozi »Zvezdo«, po Šelenburgovih ulicah do pošte je izgubila služkinja I. N. bankovca za 20 in 10 kron. — Na Pogačarjevem trgu je bila izgubljena denarnica s petakom. — Neznano kje v mestu je bila izgubljena zlata igla.

Najnovejše novice. Društvo nemških časnikarjev za planinske dežele v Avstriji si je vstanovilo posredovalnico za službo po celi Avstriji in Nemčiji. — Na dvojboj sta pozvali italijanskega ministra Prinettija dva poslanca, ker je ju obdolžil, da sta se v neki komisiji nečastno vedla. — Perzijski šah je podaril 10.000 frankov za žrtve na Martinique. — Še ena sleparka. V Šopromu so zaprli neko Irma Tihamy, soproga častnika, ki je obdolžena, da je ponarejala z imeni barona Chlumeckega, dvor. svetnika Chledowskega in drugih, višoke menice. — Pretep med Slovaki in Mažari. V trgu Semetz blizu Požuna so priredili slovaški in mažarski fantje pravečebitko iz starega sovraštva. Preden so prišli orožniki sta bila že dva mrtva, trije pa težko ranjeni. Bojevali so se z železnicimi drogov. — Balmašev živi? Čudna vest se je rastrosila, češ, da je smrtna odsoda in obešenje Balmaševa, znanega morileca Sipjagina, bila zgolj fikcija, kajti morilec so takoj po napadu zgrabil v višje policijske uradnike oblečeni njegovi tovariši, ga spravili v voz ter z njim zbežali.

Drugi od žene ločen je bil knez Albert Monakovski. Ločil se je od svoje druge žene Alice, vdove vojvode Richelieuje. L. 1880 se je ločil od prve žene, lady Douglas Hamilton. Knez je 54 let star, kneginja pa 44. S prvo ženo je imel sina, z drugo pa nobenega potomca. Prva žena je omožena sedaj z grofom Festetitem. Njegova druga žena pa je prinesla v zakon sina, kneza Armanda.

Nevarna samomorilka. 16-letna dekla Jos. Görnitsch se je v sredo vrgla iz okna v II. nadstropju hiše na Dunaju ter padla na 72letno starko. Samomorilka se je pobila smrtno, starko pa je nevarno pohabila ter bo menda tudi umrla. Dekle se je bala kazni radi tativine.

*** 17.822 dobitkov v gotovini,** med temi glavnim dobitkom 200.000 kron, dalje obilni dobitki, kakor 15.000 kron, 10.000 K, 5.000 K, 2.000 K itd. v skupnem znesku malodane pol milijona se dobi pri XXII. državni dobrodelni loteriji, koje žrebjanje se vrši že 12. junija t. l. Ena srečka te loterije, ki zaslubi radi svojega dobrodelnega namena posebnega ozira, stane 4 K in se dobiva v tabačnih trafikah, menjalnicah itd.

*** Grozno mučeništvo.** Iz Dallessa (Teksas) poročajo o strašnem umoru zamorca Dudley Morgana, ki je siloma onesčastil neko belo ženo, soproga delavca Mac Kaya in potem pobegnil. Zamorca so zasledovali z mesarskimi psi, in ko so ga dobili, so ga peljali z železnicno v Lansing. Že prej pa so brzojavili na vse strani, tako da je čakalo na postaji 4000 oborožencev. Ti so peljali zamorca do hiše Mac Kaya, kjer je žena izpoznaла svojega napadalca. Potem so ga privezali na železen drog, izgagli mu oči, tudi po telesu so ga obžgali. Mučili so ga uprav bestialno, in sicer prav počasi. Šele ko se je zamorec onesvestil, so ga deli na gorečo gromado, kjer so ga puстили tako dolgo, da je umrl. Žena Mac Kaya je ves čas gledala to grozno mučenje. Žalostno je, da ni v vseh južnih državah sodišča, ki bi obsojalo to strašno linčanje. V zadnjih petnajstih letih so beločinci usmrtili na ta način 2500 zamorcev.

Statistika veroizpovedanj na Ruskem. A. M. Zolotarev objavlja v »Ruskem Věstniku« statistične podatke v veroizpovedanjih na Ruskem. Po teh

je vseh prebivalcev v Rusiji 128.188.627 in izmed teh:

Pravoslavnih . . .	90.100.106	ali 69,90%
mohamedancev . . .	13.889.421	ali 10,83%
katolikov . . .	11.420.227	ali 8,91%
protestantov . . .	6.213.237	ali 4,85%
židov . . .	5.189.401	ali 4,05%
drugih kristjanov . . .	1.224.032	ali 0,96%
drugih nekristjanov . . .	645.503	ali 0,50%

Pravoslavnii so Rusi, Rumuni, veliki del Gruzinov in finskih plemen. Islam spoznavajo turško-tatarski rodovi, zlasti pa vse, malo da ne, prebivalci na Kavkazu. Poljaki in Litvanci so katoliki, Nemci pa Luteranci.

*** Najvažnejši dnevi v zgodovini vojne v južni Afriki.** L. 1899. se je 9. oktobra proglašil ultimatum Burov, katerim so zahtevali, naj se poverijo prepričati agleških priseljencev posebnemu razsodišču ter da naj se umakne angleško vojaštvu z mej Transvala. — 10. okt. Anglia je zavrgla ta ultimatum. — 11. okt. Buri so vdrli v Natal. — 19. okt. General Symons je bil pri Glencol tepen, Angleži so bežali v Ladysmith. — 20. okt. Vojni vspeh Angležev pri Elandslagte, pri katerem je bil nemški kor, ki je prišel Burom na pomoč, skoraj popolnoma uničen, in polkovnik Schiel ujet. — 29. okt. Angleške čete so bile pri Nichollsneknu ujetne. — 31. okt. Buller je dosegel v Kapstadt, — 21. nov. Kraljica Viktorija je sporocila vojakom, da jim pošlje čokolade. — 23. nov. Zmaga Methuena pri Belmontu. — 25. nov. Zmaga Methuena pri Eneslinu. — 29. nov. Velik poraz Methuena ob Modular Riverju. — 11. dec. Poraz Methuena pri Magersfonteinu. — 15. dec. Poraz Bullerja pri Colensu. Angleži so izgubili 11 topov. — L. 1900. 10. jan. Lord Roberts in Kitelhener sta dosegli v Kapstadt. — 24. jan. Poraz Bullerja na Spionskopu. — 8. februar. Poraz Bullerja pri Vaalkrantzu. — 18. februar. Lord Roberts je zajel pri Jakobsdalu generala Cronjeja, ki je imel 8000 mož. — 27. februar. Cronje se je udal pri Paardebergu s 4300 možmi. — 28. februar. Buri so prenehali oblegati Ladysmith. Panika Burov. — 13. marca. Obleganje Bloemfonteina. — 18. maja. Opustitev obleganja Mafekinga. — 27. junija. Lord Roberts je prekorčil Vaal. — 28. maja. Angleži so anektirali republiko Oranje. — 31. maja. Angleži so zasedli Johannesburg. — 5. jun. Angleži so zasedli Pretorijo in so osvobodili 4000 ujetih angleških vojakov. — 30. jul. Angleži so zajeli burskega generala Prinslaa pri Fourisbergu s 5000 možmi. — 23. avg. Poraz Burov pri Dalmamuthi. — 26. avg. Poraz Burov pri Belfastu. — 20. sep. Lord Roberts izjavlja, da je vojna končana, ter da se upirajo samo nekatere razkropljene čete, katere pa tvorijo samo najeti tuje. — 20. okt. Predsednik Krüger je zbežal na holandski ladiji »Gelderland« v Evropo. — 11. dec. Lord Roberts je odpotoval; povelenjstvo je prevzel lord Kitchener. — L. 1901. 30. maja. Zmaga Burov pri Blakfonteinu. — 20. avg. Zmaga Burov pri Uniode. — 30. septembra. Zmaga Burov pri Moewillu. — 11. okt. Angleži ustrelje burskega poveljnika Lotterja. — 12. okt. Angleži so ujeli burskega poveljnika Scheepersa, katerega so ustrelili 19. jan. 1902. — L. 1902. 30. jan. Holandski ministrski predsednik dr. Kuyper se je ponudil, da bi posredoval med Buri in Angleži. — 9. marca. Poraz Angležev pri Tweebochu. Methuena je ujet Delarey in ga kmalo potem izpustil. — 17. marca. Člani transvalskih vlad, na čelu jim Schalk Burger, so prišli v Belfast. Začela so mirovna pogajanja. — 31. maja. Buri in Angleži so podpisali v Pretoriji mirovno pogodbo.

Društva.

*** Pevsko društvo „Slavec“** priredi, kakor že dvakrat naznani, svojo veliko vrtno slavnost na dan 6. julija t. l. na vrtu in v areni »Narodnega doma«. — Društvo je to slavnost že dvakrat preložilo, prvič radi časnikarskega shoda, drugič pa radi nameravane velike akcije v korist »Narodnega doma«. »Slavec« je sedaj to slavnost definitivno določil na gori omenjeni dan ter je izrazil željo, da se ostala narodna društva blagovoljno oziroma na ta dan pri svojih prireditvah.

*** Pevskega društva „Ljubljana“** prvi koncert, koji se veči v nedeljo, dne 15. t. m. v Švicariji, zanimiv bodo že radi poleg drugega sporeda in običajno zabave posebno pevski spored. Ker bodo za občinstvo skrbljeno tudi z vedno animirano šaljivo pošto, coriandoli-corsom vsled tega se nadaja društvo od strani p. n. občinstva najlepše vdeležbe.

*** Slovensko trgovsko društvo „Merkur“** priredi ob ugodnem vremenu v nedeljo dne 15. t. m. popularni izlet v Vevče. Ker je slavno ravnateljstvo papirnih tovarn v Vevčah dovolilo društvenim članom, da si ogledajo notranje prostore teh tovarn in bo to naše člane gotovo zanimali, opozarjam že danes na ta izlet. Pa tudi za zabavo je preskrbljeno, ker se naš pevski zbor tega izleta polnoštevilno vdeleži. Tega izleta se lahko udeleže tudi nečlani, zato opozarjam g. društvene člane, da svoje kolege k izletu vabijo. Zbirališče in odhod naznameno pravocasno.

*** Šišenska čitalnica** napravi prihodnjo nedeljo, dne 15. t. m. društveni

izlet na sv. Jošta. Častite člane se na to opozori in k vdeležbi vabi s pristavkom, da se bo podrobneji spored pravočasno objavil.

*** Narodna čitalnica na Vrhniku** priredi v svoji dvorani jutri, v nedeljo dne 8. junija, gledališko predstavo, h kateri je povabila člane slovenske drame iz Ljubljane. Vprizoril se bode igrokaz v treh dejanjih »Oče in očim« ali »Ženski Otelo«. V glavnih vlogah sodelovali bodo gg. Danilova, Dobrovolna, gdž. Kočevarjeva, gg. Danilo, režiser Dobrovolny in Nučič. Vstopnice se dobivajo v trgovini g. župana Jelovška, in sicer sedeži v prvih treh vrstah po 1 K 60 h, v ostalih po 1 K, stojisci pa 60 h. — Začetek ob 8. uri zvečer.

*** Zborovanje učiteljskega društva za litiski okraj** bodo dne 12. junija t. l. v Šmartnem pri Litiji v zvezi s hospitacijo na 4 raz. ljudski šoli v Šmartnem.

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj 7. junija. Govor nemškega cesarja v Marienburgu, ki je bil naperjen proti Poljakom, je na poljske poslance naredil jako velik utis. V obče se sodi, da dobi ta cesarjeva izjava edgovor v tej obliki, da premeni poljski klub svojo dosedanje taktiko in nastopi odločno proti zvezi z Nemčijo. Odkar se je v Nemčiji začelo sistematično raznarodovanje Poljakov, je v poljskem klubu čedalje bolj rasel odporn proti zvezi z Nemčijo, danes pa je ogromna večina poljskega kluba za energično politiko proti Nemčiji.

Domžale 7. junija. Volitve iz II. razreda se ni udeležil noben klerikal, k volitvi iz I. razreda je prišel jedini župnik Strupi. Črnuhi so se poskrili kakor letosnji kebri. Domžale ostanejo neomajana

Nove izvršene in plačane kupčije znašajo 39.911.000 šterlingov; na leto za 3.741.000 šterlingov več. Veljavna zavarovanja znašajo nad 225.000.000 šterlingov, in se na leto zvišajo za 20.900.000 šterlingov.

Skupni inkasso iz vseh virov se je od prenega milijona šterlingov zvišal 13.400.000 šterlingov. Dne 1. januarja so aktivite „Mutual“ znašale ogromno sveto 352.8972 dolarjev. Ni ga zavoda na svetu, ki bi imel tako velikanske in tako solidne aktivite. V primeru s predložičem letom so se zvišale aktivite za 27.085.819 dolarjev. „Inkasso“ je lani znašal 65.624.305.51 dolarjev. „Mutual“ je naložil 289.652.388.84 dolarjev za rezervo in za druge pasivnosti, kakor je to določilo državni zavarovalni urad v Novem Yorku, vrh tega ima „Mutual“ še drug izreden garancijski zaklad v znesku 60.706.582.83 dolarjev, čigar dobiček je večinoma namenjen, da se v tekočem letu razdeli med zavarovanec.

Tekom 1. 1901. je „Mutual“ na police umrlih zavarovanec sveto 17.344.023.13 dolarjev, a na police živečih na dozivetje zavarovanih članov 11.335.647.77 dolarjev. Plačilo na police se je v primeru z letom 1900 zvišalo za 2.307.806.07 dolarjev. Vse glavne operacije „Mutual“ so v 1. 1901. izvrstno uspeli in izkazujejo vse bilančne rubrike znaten napredok.

Dne 31. decembra veljavna zavarovanja so znašala 1.143.503.101 dolar. V devetinpetdesetih letih svojega obstanka je „Mutual“ plačal imetljem polic sveto, od katere pride, povprek računjeno na leto devet in pol milijona dolarjev, ali skupno 569.159.478 dolarjev.

Društvena uprava velja vse skupaj 42.452.606.50 dolarjev. Na čelu te velikanske zavarovalnice stoji predsednik Rikard Mac Curdy, mož čudovite dejavnosti in izredne finančne bistroumnosti. Odkar je Mac Curdy društvo na čelu, se je to uprav fenomenalno razvilo. Uprava funkcioniра s presestljivo točnostjo in zanesljivostjo in napreduje društvo od leta do leta v vseh delih sveta. V vodstvu društva so možje, ki zavzemajo v finančnem svetu najoddilčnejša mesta; podpredsednik je Robert A. Grannis, generalni ravnatelj je Walter H. Gilette. Generalno ravnateljstvo za Avstrijo je na Dunaju Lobkowitzplatz.

„Mutual“ je najbogatejši in najimenitnejši finančni zavod na svetu. Od ustanovitve do 31. decembra 1900 je društvo izplačalo: za nesrečo 1.219.307.063.30 K., za doživetje 261.926.334.66 K., za rente 39.963.367.75. Od ustanovitve do 31. decembra 1900 je društvo plačalo in naložilo na račun svojih zavarovanec 4.489.252.330.49 K.

Garancijski zaklad je znašal 31. decembra 1901: 1 milijard, 828 milijonov, 587 tisoč krov v zlatu.

Pri avstrijski vladi je deponiranih sedem milijonov krov.

Vse kar sem tu navedel sem posnel iz raznih italijanskih in angleških strokovnih listov, priobabil sem pa to v namen, da imajo rojaki, ako se hoče kdo zavarovati, nekako podlagi pri izberi med raznimi zavarovalnicami.

(1313)

Vrhnik, dne 6. junija 1902.

Teodor Fröhlich.

Borznalna poročila.

Dunajska borza

dne 7. junija 1902.

Skupni državni dolg v notah	101.70
Skupni državni dolg v srebru	101.55
Avstrijska zlata renta	120.80
Avstrijska krona renta 4%	99.80
Ogrska zlata renta 4%	120.70
Ogrska krona renta 4%	97.95
Avstro-ogrške bančne delnice	1600 —
Kreditne delnice	889 —
London vista	24.27 ^{1/2}
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.32 ^{1/2}
20 mark	23.46
20 frankov	18.07
Italijanski bankovci	93.60
C. kr. cekini	11.32

Žitne cene v Budimpešti

dne 7. junija 1902.

Termin.

Pšenica za oktober za 50 kg	K 7.90
Rž	6.61
Koruza „julij	5.00
“ avgust	5.16
“ maj 1903.	5.11
Oves	5.86

Efektiv.

5 vinarjev ceneje.

Darila.

Upravnistvu našega lista sta poslala:
Za družbo sv. Cirila in Metoda. „Korel“ v Šmartnem pri Litiji nabral 3 K 40 v. v veseli družbi pri Robavsu. — Gospod Saboty v Olomouci nabral 8 K v veseli družbi v „Narodnem domu“ (Olomouc). — Skupaj 11 K 40 v. — Živelj!

LV. izkaz o darilih za Prešernov spomenik.

Prenos . . . 31312 K 19 vin.

J. Sturm, c. kr. prof. na Dunaju	40 " — "
Ivan Hribar, župan, prispevec za sušec	50 " — "
Iz zavoda gospice Toni Pajničeve Šternburške gostje iz Ljubljane dne 13. sušca	3 " — "
Vesela družba pri Zenkerju	20 " — "
Vek. Legat v Celovcu za Resmanove pesmi	3 " — "
Norbert Zanier v Št. Pavlu za Resmanove pesmi	20 " — "
Ivan Hribar, župan, prispevec za april	50 " — "
Ant. Kuhar v Trbovljah za Resmanove pesmi	12 " — "
Kmetska posojilnica ljubljanske okolice	50 " — "
Emil Orožen, c. kr. notar, za Resmanove pesmi	20 " — "
Omisje „pri roži“ namesto vencna na dr. Šumerjev grob	20 " — "
Ana Kobalova nabrala pri Auerju Ant. Steiner od F. K. v poravnavo terjave	5 " 50 "
Francska Verbičeva v Bistri na- brala	31 " — "
Simon Gregorčič v Gradišču	8 " — "
Ant. Kuralt v Senožečah za Resmanove pesmi	50 " — "
Simov Rutar, c. kr. profesor	6 " — "
Franja dr. Tavčarjeva	20 " — "
Ivan Hribar, župan, prispevec za maj	60 " — "
Skupaj	50 " — "
Dr. Josip Stare, blagajnik	31850 K 69 vin.

Bratje Sokoli!

Jutri, v nedeljo se vrši prvi letošnji pešizlet. Vabimo Vas, da pride ob 5/4 v družbeni obleki v »Nar. dom«, od koder odkorakamo mimo Dobrave čez hrib k »Miklavu« v Dolnice.

Odbor želi, da se v obilem številu vdeležite tega izleta, da se bode s tem večjim veseljem lotil prirejevanja drugih izletov.

Za prebivalce mest, uradnike i. t. d. Prototekotam prebavljenja in vsem nasledkom mnoga sedena in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni Moll-ov Seidlitz-prašek, ker vpliva na prebavljenje trajno in uravnotežno ter ima olajševalen in topilen učinek. Škatljica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpoložno je zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 (12-8)

Prav domače zdravilo, katero ze že nad 40 let hrani za vsak slučaj v nekaterih rodinah, je „Prasko domače mazilo“ iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega zalagatelja v Pragi. To mazilo se rabi z tako dobrim uspehom, da se rana obližen pokrij, kadar se je kdo nevarno ranil, rabi se pa tudi, da se prepreči nevaren prisad, tako da se rana po hladilnem, bolečino zmanjšuje z vplivu mazila hitrej zaceli. Praško domače mazilo“ iz lekarne B. Fragnerja v Pragi se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat!

Po dolgem zimskem času je nujno potrebno, da se telo temeljito osnasi in desinficira. Voda sama ne zadošča, temveč se moramo poslužiti desinfekčnega mila. Najboljša mila za to in spon za vse kopeli in za umivanje so: Berger-Jeve kotranovo milo, Berger-Jeve glicerin-kotranovo milo in Berger-Jeve karbolevo milo. Dobiva se v vseh lekarnah v državi. Pristno samo s sledičo varstveno znamko: 1 (1069-2)

Rogački napravlja tek, (1291)
Tempel-vrelec povspešuje prebavljanje,
uravnava menjanje snovij.

Proti prahajem, luskinam in
izpadanju las
deluje najboljše priznana

Tanno-chinin tinktura za lase
katera okrepuje lastiče, odstranjuje
luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklonica z navodom 1 K.

Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklonici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medicinal, medicinal. vin, špecialitet, najfinješih parfumov, kirurgičnih obvez, svežih mineralnih vod i. t. d. (520-15)

Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, RestJAVA cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožefevga jubil. mostu.

Zahvala.

Povodom smrti ssje nepozabne matere gospice Katarine Lasar izrekam gospodom uradnikom in delavcem tvrdke Tönnies za prelep vence, društvo delovodij in vsim drugim znancem za prijazne udeležbo pri pogrebu, posebno pa tudi poveljskemu društvu „Ljubljana“ za ganljivo zapečate žalostinke, v svojem imenu in imenu vseh ostalih sorodnikov tem potom najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 7. junija 1902

F. Lasar

delovodja tvrdke Tönnies.

Meteorologično poročilo.

Vsičina nad morjem 306.2 m. Srednji kračni tlak 736.0 mm.

Junij	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempera- tura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavin v 24 urah
6. 9. zvečer	732.0	16.2	sl. svzhod	oblačno		26.2 mm.
7. 7. zjutraj	731.5	14.4	sl. sever	oblačno		
2. popol.	730.6	19.8	sl. sever	oblačno		

Srednja včerajšnja temperatura 16.3°, normale: 16.7°.

MATTONI
GIESSHÜBLER
noravna alkalična kislina
najboljša zdravilna in osvežujoča pijača, ki se je vedno dobro obnesla pri želodčnih in črevnih bolezni, pri bolezni ledic in mehurja, in jo priporočajo najoddilčnejši zdravnik kot bistveno podpiralno sredstvo pri Karlovovarskih in drugih kopališnih zdravljenjih, kakor tudi po rabi teh toplic in za nadaljnjo zdravljenje. (30-2)

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassniku in v vseh lekarnah, večjih spečerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Glasovir,
harmonij, velika slika, ki predstavlja zadnjo večerjo in zbirka školjk se po ceni proda. (1315-1)

Vpraša se: Zvezdarske ulice 1, I. nad.

Knjigovodja

zmožen bilance, spreten, resen in zanesljiv, z dobrimi spričevali se pod ugodnimi pogoji vsprejme.

Ponudbe naj se pošljejo pod »3000 K.« upravnemu »Slov. Naroda«. (1324)

Enonadstropna hiša

skoraj nova, obstoječa v pritličju

Notarski uradnik

zmožen obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi, urem in spretom v delu, ki je služboval dalj časa v notarski pisarni in je več več pisarniških del samostojno opravljati ter je vajen tudi zemljiške knjige, zeli vstopiti v kako notarsko ali odvetniško pisarno.

Ponudbe sprejema upravnštvo „Slov. Nar.“ pod št. 79 K. (1289-2)

Veliki krah!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogu zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledete prelede proti temu, da se mi povrne gld. 6'60 in sicer:

- 6 komadov najfinješih namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilič iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žle;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavnih žle;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 1 kom. ang. Viktoria čaše za podklado;
- 2 kom. elektrnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. siplalnik za sladkor.

42 komadov skupaj samo gld. 6'60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6'60. Američansko srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, kar se ga garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

nikakšni sleparji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, katemu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadružka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

svatbeno in priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v (211-18)

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se zvezek naprej vpošije.

Cistilni praček za jelo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvleček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture jako zadovoljen.

Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamil Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Tovarna pečij

in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki Stradon št. 9

priporoča vsem zidarškim mojstrom in stavbenikom svojo veliko zalogu najmodernejših prešanih ter barvanih prstenih

pečij

in najtrpežnejših štedilnih ognjišč

1 nega izdelka, in sicer ruja, zelenih, modrih, svih, be rumenih i. t. d., po jnizjih cenah.

Cen. brezplačno in pošt. (23)

(23)

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

Dobavitelj, svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke,

jopic in plaščev za gospe,

nepremičljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovnejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

Kupi se hiša na deželi

z zemljiščem ali brez njega, ki bi bila pripravna za trgovino. (1274-3)

Kdo? pove upravnštvo »Slov. Nar.«.

!!Ugodna prilika!!

Čudovito po ceni!

400 komadov za 1 gld. 80 kr.

Lepo pozlačena ura z verižico s triletnim jamstvom, 6 komadov la žepnih robcev, 1 svestno pat. žepno pisalno orodje iz nikla, 1 prekrasni album s slikami, obsegajo 36 podob, najkrasnejših na svetu, 1 računski stroj „Patenta“, kateri izračuni sam najtežavnejše naloge, k temu podobilo, 1 postavek na pisma za vsakogar poraben, 5 komadov prelepih razglednic, 5 komadov čudovitih orakelov egiptovskih vedeževalcev, kateri vzbujajo veliko veselja, 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumbov iz double-zlata, s patent. zaklepom, 3%, zlata, 1 lepo dišeče toaletno milo, 1 fino žepno toaletno zrcalo, 1 prakt. žepni nožek, 1 fin nastavek za smokko iz jantarja, 1 modern prstan za gospode z imit. draguljem, 20 kom. predmetov za dopisovanje in še 300 raznih predmetov, ki so za hišo potrebni. Vse skup z uro, ki je sama vredna tega denarja, stane 1 gld. 80 kr. Odpošilja po poštnem povzetju ali če se denar prej poslje. (1306)

Ch. Jungwirth

Krakov 1/2.

Riziko je izključen. Za neugajajoče se vrne denar.

Ljudevit Borovnik

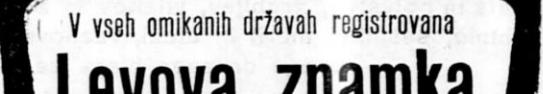
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušč za lovce in strelice po najnovnejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprijema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrirani cenik zastoj. (22)

Ovratniki manšete, srajce

M.J. & L.

V vseh omikanih državah registrirana

Levova znamka

Ne prodaja se na drobno.

Dobiva se v vseh najboljših trgovinah z gospodskim, modnim in platenim blagom.

M. Joss & Löwenstein

c. kr. dvorni dobavitelj (864-3)

v Pragi VII.

Firm. 168.

Firm. p. t. II. 67/1.

Vpis firme posameznega trgovca.
Vpisala se je v register za firme posamezne trgovcev:

Ljubljana, Črtežarske ulice št. 1,
A. Lillek. Trgovina s špecerijskim, kolonialnim blagom, delikatesami, vinom in žganjem ter deželimi pridelki. Imetnik: Alojzij Lillek.

C. kr. deželno sedišče.

Ljubljana, dne 3. junija 1902.

HENRIK KENDA v Ljubljani.

**Svoj ilustrovani cenik
1902
klobukov
za dame in otroke
pošljem čast. odjemalcem
brezplačno.** (893-9)

L. Luser jev obliž za turiste.
Priznano najbolje sredstvo proti kurjim očesom, žuljem itd. itd.
Glavna zaloga:
L. Schwenk-ova lekarna
Dunaj-Meidling.
Zahtevajte **Luser-jey** obliž za turiste po K1-20.
Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschläger,
J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju:
K. Savnik. (621-13)

**Luxus-kartonaže
za Kočevce in branjeve
z južnim sadjem.** → 3 ←

5 kilo zavitek, lepa, cenena vrsta . . . 18 K
5 " " mešana z boljšimi vrstami. 20 "
5 " " z najboljšimi vrstami 25 "
razpošilja franko proti poštnemu povzetju na Avstro-Ogrskem (941-8)

Viljem Fuder
Terezin (Theresienstadt) Češko.

Otvoritev gostilne.

Slavnemu občinstvu, letovičarjem in izletnikom na Bled uljudno naznanjam, da sem prevzel

**gostilno
„pri panju“**

v vasi Grad (Bled) št. 47 in 48.

Priporočam letovičarjem in potnikom lepa stanovanja po primernih cenah, s pristavkom, da se dobivajo vedno gorka in mrzla jedila ter točijo izvrstna štajerska in dolenska vina. Imam tudi zaloge prve gorenjske pivovarne M. Mayr-ja v Kranju. Postrežba točna, cene nizke. — Lep vrt s kegljiščem, kjer je krasen razgled po celi Gorenjski, je p. n. gostom na razpolago.

Za mnogobrojen obisk se priporoča

Davorin Urinšek
gostilničar. (1154-4)

Prodaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačno.

Klobuke
najnovejši façone
priporočam po nizki ceni.
J. S. Benedikt 24
Ljubljana, Stari trg, tik moje glavne prodajalne na voglu.

Firm. 166.

Družb. II. 37/1.

Izbris firme.

Izbrisala se je v registru za družbene firme:
Ljubljana, Kavčič & Lillek.
Trgovina s špecerijskim, kolonialnim in materialnim blagom, delikatesami, vinom, žganjem in deželnimi pridelki. Imetnik: Alojzij Lillek.

C. kr. deželno sedišče.

Ljubljana, dne 3. junija 1902. (1300)

Vabilo (1297)
veselici in gledališki predstavi
katero priredi
◆◆◆ društvo „Mengška godba“ ◆◆◆
dne 15. junija ob 3. uri popoldne
na vrtu „pri Jelenu“.
Začetek predstave ob 6. uri.
* VSTOPNINA: sedeži po 40 vin., stojische po 20 vin. *
Pri neugodnem vremenu preloži se veselica
na 22. junija 1902.

Dr. Friderika Lengiel-a
Brezov balzam.
Za sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrta njen deblo, je od pamtiveka znan kot najizvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok, po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potem kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.
Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti ločijo se že drugi dan neznačne luskine od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.
Ta balzam zgleda na obrazu nastale gube in kozave pike ter mu daje mladostno barvo; polti pododeluje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogorce, nosno rudečico, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1:50. (828-5)
Dr. Friderika Lengiel-a
BENZOE-MILO
Najmilješ in najdobrodejnejše milo, za kožo nalač pripravljeno, 1 komad 60 kr. Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

Uradno dovoljena (1321)

posredovalnica stanovanj in služeb

G-FIUX

Gospodske ulice št. 6
priporoča in namešča le boljše
službe iskajoče vsake vrste
za Ljubljano in drugod. — Potnina
tnak. Natančenje v pisarni. Vestna
lu kolikor možno hitra postrežba za
gotovljena.

Trgovska akademija
v Inomostu.
(Trirazredna s pripravljalnim tečajem.)

Šolsko leto 1902/1903 se začenja

16. septembra. Šolnina znaša 120 K.

**Vsi absolventi akademije imajo
pravico do enoletne prostovoljne
službe.** — Pojasnila daje vsak čas

(1303-1) **ravnateljstvo akademije.**

Najnižje cene.
Preobleke. Popravila.
L. Mikusch
kovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Dvorana v hotelu „pri Malču“.

Samo 3 dni!

Samo 3 dni!

Originalno
boljno gledališče in cirkus

(Flo-Theater und -Cirkus)

v katerem izvršujejo
boljne artisti (Floh-
Artisten) vse možne
šaljive vaje iz stroke
čudopolne umetnosti
v kostumih.

Vsake pol ure nova predstava.

Odprtlo od 3. ure popoludne do 9. ure zvečer.

VSTOPNINA: I. prostor 20 kr., II. prostor 10 kr. Otroci pod 10 let in vojaki polovico.

Usojam si opozoriti sl. občinstvo, da moje boljno gledališče nadkriluje vsa enaka in se ti mali artisti živi in s prostim očesom vidijo.

Razne morske pošasti
čez 4 metre dolge kakor tudi druge skrivnostne
morske spake, žive abnormalne živali itd. Razven
tega tudi nastop signora Roseto, ki je čudopolna
uganka, kajti pozre električno svetliko, ki mu
bo razsvetljevala drob.

Vidi se od 9. zjutraj do 9. zvečer.

Vstopnina 10 kr. Otroci in vojaki 7 kr.

(1314) S spoštovanjem **ravnateljstvo.**

Pozor (1190-6)
trgovci in gostilničarji!

Kranjske salame

zelo okusne kakovosti, 1 klg. 1 gld.
20 kr., razpošilja od 5 klg. naprej
po pošti in železnicu proti povzetju

Dragotin Novak
v Trebnjem, Dolenjsko.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIC

▼ Celju, Graška cesta štev. 12

priporoča svojo veliko zalogo
najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite
železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-
skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in
strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna,
vratia in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode
tehnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter
vsega drugačega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štore),
lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroku že-
lezne trgovine spadajoče predmete.

■ Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo. ■
* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih krijev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Suknenih ostankov vedno veliko v zalogi.

Za pomladino in
poletno sezono

se priporoča trgovina s suk-
nenim, platnenim in manufak-
turnim blagom

Hugo Ihl
xxx v Ljubljani xxx
v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtejanje poštnine prosto.

Darila za vsako priliko!
Frid. Hoffmann
urar
v Ljubljani, Dunajska cesta
priporoča svojo naj-
večjo zalogo vseh
vrst
žepnih ur
zlatih, srebrnih, iz
tule, jekla in nikla,
kakor tudi stenskih
ur, budilik in salon-
skih ur, vse samo
dobre do najfinnejše
kvalitete po nizkih
cenah.
Novosti
v žepnih in sten-
skih urah so vedno
v zalogi.
Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lov-
skih in potnih daljnog-
ledov, kakor tudi vseh
optičnih predmetov.
Tu se dobiva:
„Luč v žepu!“

Fotografični atelijé na sv. Petra cesti št. 27 L. Krema.

Solidna in cena izdelava slik vsake velikosti.
Izležbe: na Sv. Petra cesti, v Prešernovih
ulicah in v „Zvezdi“.

Največja zaloga navadnih do najfinjejših otroških vozičkov

In navadne do najfinjejše

žime.

M. Pakič

Ljubljana.

Neznani naročnikom se pošilja s
potvetojem.

Še eno (1268-2) dobro kolo

po nizki ceni na prodaj.

Kje? poizve se v prodajalni Valen-
tina Goloba, na Mestnem trgu št. 10.

Najboljše črnilo svetá.

Kdo hoče obutalo ohraniti
lepo bleščeče in trpežno, naj
kujuje samo

Fernolendt
čreveljsko črnilo;

za svetla obutala samo

Fernolendt Crème za
naravno usnje.

Dobiva se povsod.

C. kr. priv.

tovarna ustanov. I. 1832

na Dunaju.

Tovarniška zaloga: (1161-4)

Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radi mnogih posameznih brez vrednosti pazl

naj se natanko na moje ime

St. Fernolendt.

Prodaja na debelo.

Prodaja na debelo.</p

Važno! za Važno!
gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba
za drogve, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prasek, ribički olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mleko in sploh vse toaletne predmete, fotografische aparate in potrebščine, kirurgična obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vasek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinnejšega rumna in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in solij za kopel. 23

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo: grena sol, dvojnja sol, soliter, encjan, kolmož, krmilno apno it. d. Vnana naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 3

Motori na veter

harjem, popolnoma iz jekla
ki se sami regulirajo po smeri in moči veta ter so varni pred vitem. Za samodelavno vzdrževanje vode, s katere niso spojeni nikakvi stroški, za občine, posestva, tovarne itd., kjer je malo vode, kakor tudi za gonitev mlinov za debelo in fino moko gradi. (1088—6)

Ant. Kunz

c. kr. dvorni zalogatelj

Moravske Granice (Mährisch-Weisskirchen).

Koroški
rimski vrelec

najfinnejša planinska kislava, izkušena pri vsakem nahodu, posebno otroškem, ob slabem prebavljanju, pri bolezni na mehurju in ledvicah. (16—23)

Dobiva se v večjih Špecerijah, vinskih in delicatesnih trgovinah. Zastopstvo Fr. Rojnik, Ljubljana, Pred Škofijo št. 22.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno jednakomerni, vse od avstrijskega, društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadirajujoči dobroti, kakor tudi svoje priznano izvrstno **apno**.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: (921—8)

— Dunaj, I., Maximilianstrasse 9. —

Razglas.

Presojevalna jury za dobavo načrtov za zgradbo novega poslopja mestne hranilnice ljubljanske naznanja, da je s terminom 10. majnika t. l. došlo potom konkurenco 14 načrtov, od katerih so po končanem posvetovanju dne 4. junija 1902 dobili razpisane nagrade naslednji načrti in sicer:

I. ceno 1400 kron, geslo ○ František Chvojka, stavbenik in Jos. Pospíšil, arhitekt oba v Pragi.

II. ceno 1000 kron, geslo „Veritas“, Antonin Turek, arhitekt v Pragi in

III. ceno 600 kron, geslo „Oktogon“, Vjekoslav Heinzel, arhitekt in stavbenik v Zagrebu.

Poleg tega predlagajo razsojevalci, da se v smislu razpisa natečaja nakupita dva načrta po svoti 500 kron in sicer:

1. geslo: „Radi i štedi“, Vjekoslav Bastl, arhitekt na Dunaju in

2. geslo: „Iz malega vzraste veliko“, Fran Kaudela, arhitekt in mestni stavbenik v Ljubljani ter

3. da se pogaja radi nakupa izven konkurence ostalega načrta arhitekta Jos. pl. Vanač v Sarajevu. (1309)

Vsi načrti razpostavljeni bodajo javno na vpogled v veliki dvorani »Mestnega doma« in sicer od 8. do 15. junija 1902 vsak dan od 10. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

V Ljubljani, dne 4. junija 1902.

Načelnik: Vaso Petričič.

Velika zaloga

(114—43)

Styria-, franco-skih Peugeot-, Stefanie-koles

Pristne švicarske žepne ure, budilke, stenske ure, verižice, prstane itd. Namizne oprave (Besteck).

Najboljši šivalni stroji.

Najnižje cene in jamstvo!

Z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden

urar in trgovec, na Mestnem trgu št. 25, nasproti rotovža.

pristnih Jos. Reithoffer sinov

Pneumatik
katere nudim po isti cenii, kakor tovarna.

brezplačno ter poštne prosto.

* Ljubljana *
Mestni trg 18

priporoča svojo bogato zalogo **pricetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov**, vsakovrstnih, jako ličnih **vezenin, krojaških potrebščin**, ter raznega **drobnega blaga** — vse po zelo zmernih cenah.

Monogrami in risarije se v poljubnih bojah in sloganih vvezujejo na vsakršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Alojzij Kraczmer prodaja in izposjevalnica glasovirjev in harmonijev

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6.

Največja zaloga glasbenega orodja.

Zastop drorne tvrdke bratov Stengl na Dunaju.

Ubiralci glasovirjev v glasbenih zavodih: „Glasbena Matica“ ter „Filharmonično društvo“ v Ljubljani.

Lastna delavnica za popravljanje.

K sezoni

Ilustriran cenik se pošilja na zahtevo zastavljeno.

K sezoni

Ilustriran cenik se pošilja na zahtevo zastavljeno.

priporočam svojo bogato zalogo **pušk najnovnejših sistemov in najnovnejših vrste, revolverjev** itd., vseh prilagojih **rekvizitov in municij**, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katero izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogo brojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče **naročbe in poprave** točno, solidno in najceneje.

Z velespoštevanjem (105—23)

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Fran Bergant

Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 6

nasproti cerkve sv. Jakoba

priporoča svojo

Špecerijsko in delikatesno

Na debelo. trgovino. Na drobno.

Špecialitete:

Doma žgana kava.

Šunke in salame.

Garantirano pristen rum,

konjak, ruski čaj ter

raznovrstna južna vina.

Vničujte muhe

najnevarnejše prenašalke bolezenskih in kužnih tvarin. (415—91)

Najboljše sredstvo je amerikanski

Tanglefoot

ki se dobijo v vsaki boljši prodajalnici po 5 kr. pola.

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom

razpošilja zasebnikom

prva tovarna za ure v Mostu

HANNS KONRAD

eksportna hiša ur in zlatnine

Most (Brux) štev. 64 Češko.

Dobra nikelasta remontoarka

Prava srebrna remontoarka

Prava srebrna verižica

Nikelasti budilec

Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medaile razstav ter tisoč in tisoč priznaličnih pisem. (2758—49)

Ilustrirani katalog zastavni in poštne proste.

Zdravilišče z mrzlo vodo Dr. Matasek priv zdravnik. Odpre se dne 1. majnika.

Prospekti se na zahtevno pošljajo.

(867—6)

Dosluženi sekundarij graške deželne bolnišnice in bivši zdravnik v Šoštanju

Dr. Janko Sernec

prevzel je mesto

okrožnega zdravnika v Velenju

ter ordinira od sedaj naprej tukaj vsak dan

v Skubičevi hiši.

Velenje, dne 1. junija 1902.

(1281—2)

Na Najvišje povelje Njega

c. in kr. apost. Veličanstva.

XXII. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija,

edina, ki je na Avstrijskem dovoljena po postavi, obsegajo 17.822 dobitkov v gotovini, v skupnem znesku 442.850 kr.

Glavni dobitek:

200.000 kron v gotovini.

Srečkanje se vrši nepreklicno 12. junija 1902.

Srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo v oddelku za državne loterije na Dunaju III., sprednja Zollamtsstrasse 7, v loterijah, tabačnih trafikah, davkarijah, poštnih, brzozavrnih in železniških uradih, menjalnicah it. d. Načrti srečkanja za kupovalce brezplačno.

(1029—9)

Srečke se pošiljajo poštne proste.

C. kr. dohodna loterijská direkcija.

Oddelek za državne loterije.

Schalek-ovo sterilno pivo je ravnomer došlo in se razpečava!

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osobe vsakega stanu v
vseh krajih gotovo in pošteno brez ka-
pitala in rizike s prodajo zakonito do-
voljenih državnih papirjev in sreč. —
Ponudbe na: Ludwig Österreicher, VIII., Deutsche
gasse 8, Budapest. (993—7)

Praško domače mazilo

Iz lekarne

B. FRAGNER-ja v Pragi

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače
zdravilo, katero ohrani rane čiste in va-
ruje vnetje in bolečine manjše ter hlad.

V puščah à 35 kr. in 25 kr., po pošti 6 kr.
več. Razpoložljiva se vsak dan.

Ako se vpošlje naprej gld. 1/58, se pošljeno
4/1 pušice, ali za gld. 1/68 6/2 pušic, ali
za gld. 2/30 6/1 pušic, ali za gld. 2/48 9/2
pušic franko na vse postaje avstro-ogrške
monarhije.

Vsi deli embalaže
imajo zraven sto-
ječo zakonito de-
ponovanu varst-
veno znamko.

Glavna zaloga:

B FRAGNER, c. in. kr dvorni dobavitelj
Iekarna „pri črem orlu“
Praga

Malá strana, ugel Nerudove ulice 203.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske.

V Ljubljani se dobiva pri gospodin lekar-
ji: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mar-
ja detschläger, J. Mayr. 14-12

To pivo, ki je kuhan po najnovejši proceduri, je po uradnem spoznanju c. kr. preskuševališč obeh praških vseučilišč kot absolutno brez drožjastih glivic potrjeno, obsegajočo malo sladkorja in alkohola ter izključuje kisanje, napenjanje, želodčne kisline in riganje. Klinično je bilo preskušeno na c. kr. splošni bolnišnici na Dunaju. Za bolne na želodcu je neprecenljive vrednosti. Za zdrave je neprimerno fina delicata, ki povsprešuje okus. (1320)

Dobiva se samo v originalnih steklenicah.

Edina zaloga za Ljubljano: pri tvrdki **fint. Stacul,**
trgovina z delicatesami.

Spretnega
pisarja
z lepo pisavo sprejme takoj
dr. Fr. Stor, odvetnik
v Ljubljani. (1317)

Komptoirist

ki je nemškega in slovenskega jezika
več, izveden v knjigovodstvu in poraben
tudi za potovanje, **se takoj sprejme.**
Ponudbe pod „B. B. 6“ poste re-
stante Ljubljana. (1288—3)

Dobro izurjena (1280—2)

Šivilja

za šivanje životov se sprejme.
Kje? pove upravnštvo »Slov. Nar.«

Kupuj pa „le v steklenicah“.

V Ljubljani pri gospodih:

F. Groschl	A. Kanc, drog.	Jožef Kordin	A. Lilleg	A. Sarabon	M. E. Supan
C. Holzer	C. Karinger	Anton Krisper	T. Mencinger	Viktor Schiffer	A. Šušnik, F. Tr-
Ivan Jebačin	Mihail Kastner	Peter Lassnik	IV. Perdana nasl.	M. Spreitzer	dina, J. Tonih
Anton Ječminek	Edmund Kavčič	J. Lenček	Karol Planinšek	Anton Stacul	Uradniško - kon-
Anton Korbar	Kham & Murnik	Karl Alexander	J. C. Röger	Fran Stupica	sumno društvo.
Bled: Oton Wölfling, P. Homan.	Krško: F. H. Aumanan sin, R.	Novo mesto: Küssel & Končan,	Radovljica: L. Fürsager, Friderik		
Cronomlj: Andrej Lackner, Karol	Engelsberger.	Adolf Pauser.	Homan, Oton Homan.		
Müller, B. Schweiger, A. Zurec.	Litija: Lebinger & Bergmann.		Sodražica: Ivan Levstik.		
Draga: P. S. Turk.	Lož: F. Kovač.	Mirna: Jos. Schuller.	Škofja Loka: E. Burdych M.		
Hrib: A. Bučar, Fran Kovač.	Mokronog: J. Errath, B. Sbil, pri	Mokronog: J. Errath, B. Sbil, pri	Zigon.		
Idrija: A. Jelenec, J. Šepetavec.	Škofu.	Škofu.	Šiška: J. C. Juvančič.		
Kamnik: Anton Pintar, Fran	Novo mesto: Küssel & Končan,	Novo mesto: Küssel & Končan,	Travnik: G. Bartol.		
Šubelj.	Kočevje: M. Rom, F. Schleimer,	Adolf Pauser.	Trebnej: J. Petrovčič, J. Zernatto.		
Kočevje: M. Rom, F. Schleimer,	Fr. Loy, P. Peče, J. Röthel.		Tržič: Fr. Raitharek.		
Fr. Loy, P. Peče, J. Röthel.	Kostanjevica: Alojzij Gač.	Postojna: Anton Ditrich, K. Cefe-	Veliike Lašče: Frd. M. Doganoc.		
Kranj: Fran Dolenc, Vilj. Killer,	G. Pikel.	rin, G. Pikel.	Vipava, Vrpčje: Fran Kobal.		
Adolf Kreuzberger, Jan. Majdič,	Radeče: J. Trepečnik, I. občno	Radečko konsumno društvo, J.	Vrhnik: M. Brilej.		
Karol Šavnik, lekarnar pri	radečko konsumno društvo, J.	Haller. (836—21)	Zagorje: R. E. Mihelčič, Jan.		
sv. Trojici.			Müller sen.		
			Žužemberk: Jakob Dereani.		

Ant. Schuster

Ljubljana, Špitalske ulice
priporoča (1260—2)

zelo velike izberce

bluz,
konfekcije za dame
kakor tudi
modnega in * * *
* perilnega blaga
po najnižji ceni.

Uzorci na zahtevanje franko.

Na blagovoljno znanje!

Ker se mi je posrečilo, dobiti v Gradcu v najem lokal, naznanjam
s tem vlijudno vsem cenjenim odjemalcem, da se od zdaj naprej preloži
glavna trgovina tja, v sedanjem provizoričnem lokalnu na Sv. Petra
cesti štev. 4 pa bo še dalje ostala filijalka do najemninskega termina.

z velespoštojanjem

(487—29)

Friderik Hodschar

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 4.

Pri
amerikanu.

Pri
amerikanu.